

Wijzigingen geel gemarkeerd

Zaaknummer : 4244

Raadsvergadering : 26 mei 2020

Onderwerp : Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020

Collegevergadering : 28 april 2020

Portefeuillehouder : M.H.H. van Haaren-Koopman

Steller : T. Klompjan tel: : 0545-250 250

Te nemen besluit:

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020 vaststellen en inwerking laten treden per 1 juni 2020.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Uw raad is op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 verplicht een verordening vast te stellen. De nieuwe verordening (Maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020) voldoet met onderstaande wijzigingen aan de wet- en regelgeving.

De wijzigingen in de verordening worden in detail toegelicht in de was-woordt-lijst (zie bijlage 1). Het gaat hier veelal om technische wijzigingen, omdat inhoudelijke wijzigingen worden meegenomen in de nieuwe verordening Sociaal Domein die in 2021 in werking treedt. We kunnen het effect van het voorstel in de volgende punten samenvatten:

- De inregeling van het abonnementstarief en actuele jurisprudentie staan in de nieuwe verordening;
- De beleidsregels zijn door het college onder voorbehoud van vaststelling van deze verordening vastgesteld. Het nieuwe normenkader voor huishoudelijke hulp is onderdeel van deze beleidsregels. Bij vaststelling treden de beleidsregels dus in werking. Het hanteren van een nieuw normenkader is één van de acties uit 'Doorpakken Sturen in het Sociaal Domein' en biedt de mogelijkheid tot een besparing van naar schatting € 300.000. De noodzaak van deze besparing is hoog en wordt versterkt omdat een aantal andere factoren (waaronder het abonnementstarief) zorgen voor een verhoging van de uitgaven op de huishoudelijke hulp. De besparing kan echter pas in gang gezet worden nadat de verordening is vastgesteld;
- In de beschikking worden zowel het beoogde resultaat als de omvang (ureninzet) van de geïndiceerde ondersteuning opgenomen;
- De tarieven van Zorg in natura (ZIN) en de tarieven van het persoonsgebonden budget (pgb) wijzigen en hebben als basis een onderbouwd tariefmodel. In bijlage 2 en 3 is te zien dat er sprake is van zowel verlagingen als verhogingen van de tarieven. Een verlaging van het tarief kan leiden tot een bezuiniging, echter is dit mede afhankelijk van het aantal indicaties dat wordt afgegeven;
- Een aantal begrippen zijn in de verordening begrijpelijker gemaakt of meer toegelicht, zoals het bewust keuze gesprek.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelvingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

Onlangs is het (regionale) traject 'één verordening Sociaal Domein' gestart. De verordening sociaal domein (nieuwe verordening voor Maatschappelijke ondersteuning, Jeugd- en Participatiewet) wordt naar verwachting in september van dit jaar ter vaststelling aan uw gemeenteraad aangeboden.

Argumentatie:

1.1 Door de verordening vast te stellen borgt uw raad rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor inwoners die een beroep doen op maatschappelijke ondersteuning.

Op 1 januari 2020 is het abonnementstarief ingegaan. Dat betekent dat Wmo-cliënten één bijdrage (€19,00) per maand betalen, ongeacht het aantal voorzieningen dat zij van de gemeente ontvangen. Daarnaast zijn gemeenten gerechtigd om voor algemene voorzieningen (bijvoorbeeld inloopvoorzieningen) een bijdrage te vragen, mits deze worden benoemd in de verordening. In Berkelland zijn deze er niet. Algemene voorzieningen met een duurzame hulpverleningsrelatie vallen onder het abonnementstarief. In de gemeente Berkelland valt de mantelzorgregeling onder het abonnementstarief en wordt benoemd in de verordening. Voor de maatwerkvoorziening 'collectief vervoer' geldt een uitzondering; deze valt niet onder het abonnementstarief mits de bijdrage daarvoor wordt benoemd. In de verordening 2020 is deze bijdrage opgenomen.

1.2 Door de nieuwe verordening vast te stellen vervangt u de oude verordening die niet meer voldeed aan jurisprudentie.

Als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep over het hanteren van normen en kaders en het vastleggen daarvan, **staan zowel het beoogde resultaat als de omvang (ureninzet) van de geïndiceerde ondersteuning in de beschikking. In de praktijk wordt al geïndiceerd in uren en resultaat. Dit is alleen nog niet verwerkt in de huidige verordening.** Ook is de omschrijving van 'algemeen gebruikelijke voorzieningen' aangescherpt door het toevoegen van het criterium 'betaalbaar voor mensen met een minimuminkomen' (in plaats van 'niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten').

1.3 Door deze nieuwe verordening vast te stellen loopt uw raad vooruit bij de verwachte wetswijziging ten aanzien van resultaatgericht beschikken.

Met de invoering van de Wmo 2015 zijn gemeenten breed verantwoordelijk geworden voor de maatschappelijke ondersteuning aan mensen die hierop aangewezen zijn. De wetgever heeft bewust gekozen beleidsruimte aan gemeenten te laten. In Berkelland wordt die ruimte aangewend om te beschikken op resultaat bij hulp bij het huishouden.

De minister van VWS is voornemens om een wetswijziging door te voeren, waarbij de bestaande uitvoeringspraktijk van het resultaatgericht werken wordt verankerd in de Wmo 2015. Aangezien de gemeente Berkelland reeds werkt met een ondersteuningsplan – waarin de afspraken staan die tussen cliënt en aanbieder worden gemaakt, met andere woorden, het resultaat dat moet worden bereikt – nemen we het ondersteuningsplan op in de verordening. Het ondersteuningsplan is, waar nodig, onderdeel van de beschikking.

Kanttekeningen en risico's

Na vaststelling van de verordening in uw raad treedt deze in werking per **1 juni 2020**. Het risico gedurende **de eerste 5 maanden** van 2020 beperkt zich tot het niet kunnen innen van de eigen bijdrage van **maximaal € 95,00 (5 maanden à € 19,00)**, wanneer een individuele cliënt bezwaar/beroep zou aantekenen. Aangezien de huidige eigen bijdrage meestal hoger is, verwachten we geen bezwaren.

Financiën

In de begroting en perspectiefnota hebben we u reeds geïnformeerd over de waarschijnlijke gevolgen van het abonnementstarief:

- Door een verwachte toename in het aantal Wmo-voorzieningen stijgen de lasten met naar schatting € 300.000,00.
- De baten vanuit de eigen bijdrage voor zorg in natura nemen naar verwachting af met € 325.000,00.

VN-verdrag rechten van mensen met een beperking

Het Gehandicaptenplatform Berkelland, net zoals andere belangenorganisaties, is geconsulteerd bij de totstandkoming van de verordening in 2016 en ondersteunt de destijds voorgestelde wijzigingen in de verordening. De aanpassingen nu betreffen alleen technische aanpassingen als gevolg van de invoering van het abonnementstarief en actuele jurisprudentie.

Communicatie

Om rechtsgeldig te zijn publiceren we de verordening op <https://decentrale.regelgeving.overheid.nl>. Communicatie over de nieuwe verordening vindt verder plaats via de gebruikelijke kanalen (website, Berkelbericht).

Initiatief, participatie en rol gemeente

Uw raad is bevoegd tot het vaststellen van de verordening maatschappelijke ondersteuning 2020. In deze verordening gaat het veelal om technische wijzigingen en is ervoor gekozen om de Welzijnsraad als vertegenwoordiging van onze inwoners te informeren. Zij zijn tevens geïnformeerd over het nieuwe normenkader voor de huishoudelijke hulp. Bij de totstandkoming van de nieuwe verordening Sociaal Domein is een bredere vertegenwoordiging van inwoners geraadpleegd. De Welzijnsraad, de cliëntenraad van de SDOA en Samen Sterk van Estinea (bestaande uit cliënten en begeleiders) zijn betrokken.

Planning en evaluatie

In 2020 ontwikkelt de gemeente Berkelland één verordening voor het Sociaal Domein (voor de Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatiewet). Op 9 december 2019 is hiervoor het startsein gegeven met de inspiratiebijeenkomst 'Anders denken, Anders werken'. Naar verwachting wordt in september van dit jaar de verordening sociaal domein 2021 ter vaststelling aan uw gemeenteraad aangeboden. Dit is de reden om nu geen grote wijzigingen op te nemen in de verordening 2020.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,

de secretaris,

M.N.J. Broers.

de burgemeester,

drs. J.H.A. van Oostrum.

Bijlagen:

1. Was-woordt tabel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020
2. Tarieven Zorg in Natura 2019-2020
3. Tarieven persoonsgebonden budget 2019-2020

Raadsvergadering : 26 mei 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 april 2020;

gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, eerste, tweede, derde en zevende lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.6, 2.3.6, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

overwegende dat:

- inwoners een eigen verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven;
- van inwoners verwacht mag worden dat zij elkaar daarin naar vermogen bijstaan;
- inwoners die zelf, dan wel samen met personen in hun omgeving onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, een beroep moeten kunnen doen op ondersteuning door de gemeente, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen;
- het noodzakelijk is om regels vast te stellen ter uitvoering van het beleidsplan als bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet met betrekking tot de ondersteuning bij de versterking van de zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, beschermd wonen en opvang, en dat het noodzakelijk is om de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen en daarmee bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving;

b e s l u i t :

vast te stellen de:

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020

Hoofdstuk 1: Begrippen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. aanvraagformulier: een formulier waarmee een maatwerkvoorziening kan worden aangevraagd.
 - b. algemeen gebruikelijke voorziening: voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en betaalbaar is voor mensen met een minimuminkomen;
 - c. bewustkeuzegesprek: gesprek met inwoner over beheer van een persoonsgebonden budget
 - d. bijdrage in de kosten: bijdrage als bedoeld in artikelen 2.1.4, en 2.1.4a van de wet;
 - e. hoofdverblijf: de woonruimte, bestemd en geschikt voor permanente bewoning, waar de persoon met beperkingen zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft en
 - in de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven; dan wel
 - zal staan ingeschreven; dan wel

- het feitelijke woonadres indien de persoon met beperkingen met een briefadres is ingeschreven.
 - f. hulpvraag: behoefte aan maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;
 - g. ingezetene: inwoner die hoofdverblijf heeft in de gemeente Berkelland;
 - h. Inwoner: cliënt in de zin van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 die hoofdverblijf heeft in de gemeente Berkelland
 - i. keukentafelgesprek: een gesprek, in begrijpelijke woorden, in het kader van het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;
 - j. leefeenheid: de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten die duurzaam gemeenschappelijk een woning bewonen en gezamenlijk een huishouden voeren;
 - k. melding: kenbaar maken van de hulpvraag aan het college als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet;
 - l. ondersteuningsplan: In het ondersteuningsplan worden de resultaten, doelen en frequenties vastgelegd, die tussen inwoner en zorgaanbieder worden besproken.
 - m. onderzoek: een onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid van de wet;
 - n. persoonlijk plan: plan waarin de inwoner de omstandigheden, bedoeld in artikel 2.3.2, vierde lid, onderdelen a tot en met g van de wet, beschrijft en aangeeft welke maatschappelijke ondersteuning naar zijn mening het meest is aangewezen;
 - o. verslag: een schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek;
 - p. verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving:
 - verplaatsingen tot 20 km van de woning van inwoner; en
 - twee puntbestemmingen binnen een straal van 20 tot 40 km van de woning van inwoner.
 - q. wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
2. Voor de toepassing van deze verordening wordt onder de overige begrippen in deze verordening verstaan hetgeen de wet, het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en de Algemene wet bestuursrecht daaronder verstaat.

Hoofdstuk 2: Procedureregels

Artikel 2.1 Melding hulpvraag

1. Een hulpvraag kan door of namens een inwoner vormvrij bij het college worden gemeld.
2. Het college bevestigt de ontvangst van een melding en maakt binnen drie werkdagen een afspraak voor een keukentafelgesprek.
3. In spoedeisende gevallen als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet treft het college na de melding een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.

Artikel 2.2 Inwonerondersteuning en 24 uurs-lijn

1. Het college zorgt ervoor dat inwoners een beroep kunnen doen op gratis onafhankelijke cliëntondersteuning.
2. Het college zorgt ervoor dat voor inwoners op ieder moment van de dag telefonisch of elektronisch anoniem een luisterend oor en advies beschikbaar is, waarbij het belang van de inwoner uitgangspunt is.
3. Het college wijst de inwoner en zijn mantelzorger voorafgaand aan het onderzoek, bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet, op de mogelijkheid gebruik te maken van gratis cliëntondersteuning en op het feit dat op ieder moment van de dag telefonisch anoniem een luisterend oor en advies beschikbaar is.

Artikel 2.3 Persoonlijk plan

1. Het college informeert de inwoner over de mogelijkheid tot het indienen van een persoonlijk plan en stelt hem gedurende zeven dagen na de melding in de gelegenheid het plan te overhandigen.
2. Het college betreft het persoonlijk plan bij het onderzoek als bedoeld in artikel 2.5 van deze verordening.

Artikel 2.4 Informatie en identificatie

1. De inwoner of diens vertegenwoordiger verschaft het college de gegevens en stukken die voor het onderzoek nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen.
2. Bij het onderzoek, bedoeld in artikel 2.5, stelt het college de identiteit van de inwoner vast aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

Artikel 2.5 Onderzoek

1. Een keukentafelgesprek maakt deel uit van het onderzoek. Het keukentafelgesprek wordt binnen de wettelijke termijn voor het uitvoeren van het onderzoek (zes weken na melding) gevoerd met de inwoner, of zijn vertegenwoordiger, zijn mantelzorger en/of personen uit het sociale netwerk.
2. Het college informeert de inwoner over de gang van zaken bij het keukentafelgesprek, zijn rechten en plichten en de vervolgprocedure.
3. Het college vraagt de inwoner toestemming om zijn persoonsgegevens te verwerken en vraagt toestemming voor de verwerking en verstrekking van de persoonsgegevens waarover de gemeente uit andere hoofde beschikt of die de gemeente van de zorgverzekeraar of de zorgaanbieder zou willen ontvangen en die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de Wmo 2015.
4. De onderwerpen, genoemd in artikel 2.3.2, vierde lid, van de wet maken in ieder geval deel uit van het onderzoek en vormen de basis van het keukentafelgesprek als bedoeld in het eerste lid. Daarnaast wordt het persoonlijk plan betrokken bij het onderzoek.
5. Tijdens het keukentafelgesprek wordt aan de inwoner dan wel diens vertegenwoordiger medegedeeld welke mogelijkheden bestaan om te kiezen voor een persoonsgebonden budget en wat de gevolgen van die keuze zijn.
6. Indien de inwoner een PGB wenst, maakt een Bewustkeuzegesprek onderdeel uit van de procedure.

7. Het college wijst de inwoner dan wel zijn vertegenwoordiger op de mogelijkheid om een aanvraag als bedoeld in artikel 3.1 in te dienen
8. Als de hulpvraag genoegzaam bekend is, kan het college in overleg met de inwoner afzien van een keukentafelgesprek.

Artikel 2.6 Verslag

1. Het college stelt na het onderzoek een verslag op en verstrekt dat, binnen 10 werkdagen na het keukentafelgesprek en binnen de wettelijke termijn voor het uitvoeren van het onderzoek (zes weken na de melding), aan de inwoner.
2. Opmerkingen of aanvullingen van de inwoner op het verslag, als bedoeld in het eerste lid, kunnen aan het verslag worden toegevoegd.

Artikel 2.7 Advisering

1. Het college is bevoegd om, rekening houdend met de persoonlijke omstandigheden van de inwoner en voor zover dit van belang kan zijn voor het onderzoek, degene door of namens wie een melding of aanvraag is ingediend of als sprake is van gebruikelijke hulp door de echtgenoot/echtgenote, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten:
 - a. op te roepen in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en hem te bevragen.
 - b. op een door het college te bepalen plaats en tijdstip door een of meer daartoe aangewezen deskundigen te doen bevragen en/of onderzoeken.
2. Het college kan een door hem daartoe aangewezen adviesinstantie om advies vragen indien:
 - a. het een melding of aanvraag betreft van een persoon die niet eerder een voorziening heeft gehad c.q. met wie niet eerder een gesprek als bedoeld in artikel 2.5 is gevoerd.
 - b. het een melding of aanvraag betreft van een persoon die wel eerder een voorziening heeft gehad of een gesprek zoals bedoeld in artikel 2.5 heeft gevoerd, maar waarvan de medische omstandigheden zodanig zijn veranderd dat die gewijzigde omstandigheden de noodzaak van een voorziening of de soort van voorziening kunnen beïnvloeden.
 - c. het college dat overigens gewenst vindt.

Hoofdstuk 3: Aanvraag en beschikking

Artikel 3.1 Aanvraag

1. Een aanvraag voor een maatwerkvoorziening kan pas worden gedaan nadat het onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen zes weken na de ontvangst van de melding.
2. Een aanvraag voor een maatwerkvoorziening kan door of namens een inwoner schriftelijk bij het college worden ingediend door gebruik te maken van een door het college verstrekt aanvraagformulier.
3. Het college is bevoegd de beslistermijn als bedoeld in artikel 2.3.5, tweede lid, van de wet op te schorten in overeenstemming met artikel 4:15 Awb.
4. Na de aanvraag wordt, waar nodig, een aanbieder ingeschakeld om een ondersteuningsplan op te stellen. Na ontvangst van dit ondersteuningsplan beoordeelt het college dit plan en maakt de beschikking. Het plan wordt dan onderdeel van de beschikking.

Artikel 3.2 Toegang en besluit

1. Het college legt het besluit om wel of geen maatwerkvoorziening te verstrekken vast in een beschikking.
2. De inwoner moet het pgb binnen 3 maanden gebruiken voor het resultaat waarvoor het is verstrekt.

Artikel 3.3 Beschikking

1. In de beschikking tot verstrekking van een maatwerkvoorziening, wordt aangegeven of deze als voorziening in natura of als persoonsgebonden budget wordt verstrekt.
2. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in natura vermeldt de beschikking in ieder geval:
 - a. welke maatwerkvoorziening verstrekt wordt en wat de omvang en het beoogde resultaat daarvan zijn;
 - b. hoe de voorziening wordt verstrekt;
 - c. de ingangsdatum en duur van de verstrekking;
 - d. of een bijdrage in de kosten verschuldigd is en de daarbij door het college gehanteerde uitgangspunten zoals de kostprijs van de maatwerkvoorziening; en
 - e. indien van toepassing: welke voorzieningen anders dan in het kader van de wet relevant zijn of kunnen zijn.
 - f. dat, waar nodig, het ondersteuningsplan onderdeel is van de beschikking
3. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in de vorm van een persoonsgebonden budget vermeldt de beschikking in ieder geval:
 - a. aan welk doel het persoonsgebonden budget kan worden besteed;
 - b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het persoonsgebonden budget;
 - c. wat de hoogte van het persoonsgebonden budget is en hoe dit tot stand is gekomen;
 - d. de ingangsdatum en de duur van de verstrekking waarop het persoonsgebonden budget van toepassing is;
 - e. de wijze van verantwoording van de besteding van het persoonsgebonden budget, en
 - f. of een bijdrage in de kosten verschuldigd is en de daarbij door het college gehanteerde uitgangspunten, zoals de kostprijs van de maatwerkvoorziening
 - g. de termijn van 3 maanden waarbinnen de inwoner het pgb moet besteden

Hoofdstuk 4: Beoordelen van de aanvraag

Artikel 4.1 Voorwaarden en weigeringsgronden maatwerkvoorziening

1. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening indien er sprake is van een noodzaak tot compensatie en de inwoner niet of niet volledig in staat is tot zelfredzaamheid of participatie door gebruik te maken van:
 - a. eigen kracht en/of
 - b. gebruikelijke hulp en/of
 - c. mantelzorg en/of
 - d. hulp van andere personen uit het sociale netwerk en/of
 - e. algemeen gebruikelijke voorzieningen en/of
 - f. algemene voorzieningen en/of
 - g. andere voorzieningen.
2. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening in de vorm van opvang/beschermd wonen indien:
 - a. de inwoner problemen heeft bij het zich handhaven in de samenleving; of
 - b. de inwoner de thuissituatie heeft verlaten, al dan niet in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld; en
 - c. voor zover de inwoner deze problemen niet kan wegnemen/verminderen door gebruik te maken van:
 - i. eigen kracht en/of
 - ii. gebruikelijke hulp en/of
 - iii. mantelzorg en/of
 - iv. hulp van andere personen uit het sociale netwerk en/of
 - v. algemeen gebruikelijke voorzieningen en/of
 - vi. algemene voorzieningen en/of
 - vii. andere voorzieningen.
3. Er bestaat slechts aanspraak op een maatwerkvoorziening voor zover:
 - a. de inwoner zijn hoofdverblijf heeft in de gemeente Berkelland, tenzij:
 - i. het beschermd wonen; of
 - ii. opvang; of
 - iii. bezoekbaar maken betreft.
 - b. Voor ingezetenen van Nederland met een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning in de vorm van beschermd wonen of (maatschappelijke) opvang geldt dat zij zich melden, en de daarmee verband houdende aanvraag indienen, in de centrumgemeente Doetinchem. Het college draagt zo nodig zorg voor een zorgvuldige overdracht. Het college verstrekt de voorzieningen opvang en beschermd wonen conform het daartoe vastgesteld beleid van de centrumgemeente Doetinchem, de geldende verordening maatschappelijke ondersteuning en de daarop gebaseerde nadere regels en/of beleidsregels maatschappelijke ondersteuning van de centrumgemeente Doetinchem.
 - c. deze noodzakelijk is om de inwoner in aanvaardbare mate in staat te stellen tot zelfredzaamheid en participatie mede met het oog op het zo lang mogelijk op verantwoorde wijze in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen;
 - d. dit de goedkoopst compenserende voorziening is;
 - e. deze in overwegende mate op de inwoner gericht is;
4. Geen maatwerkvoorziening wordt verstrekt:
 - a. voor zover met betrekking tot de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning, een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat;
 - b. indien de voorziening voor een persoon als inwoner algemeen gebruikelijk is;
 - c. indien het een voorziening betreft die de inwoner na de melding en vóór datum van besluit heeft gerealiseerd of geaccepteerd, tenzij:
 - i. het college daarvoor schriftelijk toestemming heeft verleend; of
 - ii. de noodzaak achteraf nog kan worden vastgesteld;

- d. voor zover de aanvraag betrekking heeft op een voorziening die aan inwoner al eerder is verstrekt in het kader van enige wettelijke bepaling of regeling en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening nog niet verstreken is, tenzij:
 - i. de eerder vergoede of verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de inwoner zijn toe te rekenen; of
 - ii. inwoner geheel of gedeeltelijk tegemoetkomt in de veroorzaakte kosten;
- e. indien de inwoner in redelijkheid van hem te vergen mogelijkheden heeft om zelf of met hulp van anderen voor een passende oplossing te zorgen voor de beperkingen in diens zelfredzaamheid en participatie;
- f. als deze voorziening niet noodzakelijk was geweest wanneer de inwoner rekening had gehouden met de reeds bestaande beperkingen, niet verband houdende met de overgang naar een volgende levensfase.

Artikel 4.2 Voorwaarden en weigeringsgronden woonvoorzieningen

1. Een inwoner kan voor een woningaanpassing in aanmerking worden gebracht wanneer een voorziening voor verhuizing en herinrichting niet mogelijk is of niet de goedkoopst compenserende voorziening is.
2. Bij het verstrekken van een woningaanpassing:
 - a. mag niet al voorafgaand aan de beschikking een begin worden gemaakt met de uitvoering van de werkzaamheden waarop het pgb betrekking heeft, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming;
 - b. wordt door de eigenaar of huurder toegang verstrekt tot de woonruimte waar de woningaanpassing wordt aangebracht aan aangewezen personen;
 - c. wordt aan de aangewezen personen inzicht geboden in bescheiden en tekeningen, welke betrekking hebben op de woningaanpassing;
 - d. wordt aan de aangewezen personen gelegenheid geboden tot het controleren van de woningaanpassing;
 - e. verklaart de gerechtigde na de voltooiing van de werkzaamheden, maar uiterlijk binnen 6 maanden na het toekennen van het pgb aan het Voormekaar team dat de bedoelde werkzaamheden zijn voltooid conform het programma van eisen (PvE);
 - f. is de gereedmelding van de woningaanpassing tevens een verzoek om vaststelling en uitbetaling van het pgb;
 - g. gaat de gereedmelding van de woningaanpassing vergezeld van een verklaring dat bij het treffen van de voorziening is voldaan aan de voorwaarden waaronder deze is verleend, een akkoordverklaring en onder overlegging van alle rekeningen en betalingsbewijzen die betrekking hebben op de woningaanpassing.
3. Er kan een woonvoorziening getroffen worden voor het bezoekbaar maken van één woning indien de inwoner zijn hoofdverblijf heeft in een Wlz-instelling.
4. Geen woonvoorziening wordt verstrekt:
 - a. als er geen direct oorzakelijk verband is tussen de beperkingen van de inwoner en de bouwkundige of woontechnische staat van de woning, waaronder ook de toegankelijkheid van de woning;
 - b. voor zover het voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten betreft, anders dan automatische deuropeners, hellingbanen, het verbreden van gemeenschappelijke toegangsdeuren, het aanbrengen van drempelhulpen of vlonders of het aanbrengen van een opstelplaats bij de toegangsdeur van de gemeenschappelijke ruimte, met uitzondering van een voorziening voor verhuizing en inrichting.
 - c. als vraag is naar voorzieningen die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kunnen worden;

- d. indien de noodzaak het gevolg is van een verhuizing waarvoor geen aanleiding bestaat op grond van beperkingen bij de zelfredzaamheid of participatie en er geen belangrijke reden voor verhuizing aanwezig is;
- e. als de inwoner niet is verhuisd naar de voor zijn of haar beperkingen op dat moment beschikbare meest geschikte woning, tenzij tevoren schriftelijk toestemming is verleend door het college;
- f. als de noodzaak tot het treffen van een voorziening het gevolg is van achterstallig onderhoud aan de woning;
- g. als de voorziening slechts strekt ter renovatie of ter aanpassing aan de eisen van de tijd;
- h. als blijkt dat de ondervonden aantoonbare beperkingen bij het normale gebruik van de woning voortvloeien uit de aard van de in de woning gebruikte materialen.
- i. ten behoeve van hotels/pensions, trekkerswoonwagens, kloosters, tweede woningen, vakantie- en recreatiewoningen, ADL-clusterwoningen en gehuurde kamers, met uitzondering van een voorziening voor verhuizing en inrichting.
- j. als de client zijn hoofdverblijf niet heeft of niet zal hebben in de woning waaraan de voorziening wordt getroffen.

Artikel 4.3 Voorwaarden vervoersvoorzieningen

1. Bij de te verstrekken vervoersvoorziening wordt ten aanzien van de vervoersbehoefte ten behoeve van maatschappelijke participatie uitsluitend rekening gehouden met de verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving met een omvang van maximaal 2.000 kilometer op jaarbasis.
2. Een voorziening voor de aanpassing van de eigen auto kan worden verstrekt indien:
 - a. het een aanpassing betreft die specifiek is bedoeld voor personen met een beperking; en
 - b. de inwoner kan aantonen dat de aan te passen auto de investering nog waard is.

Artikel 4.4 Voorwaarden overige voorzieningen

1. Een inwoner kan in aanmerking komen voor een rolstoelvoorziening indien deze noodzakelijk is voor het dagelijks zittend gebruik.
2. Een inwoner kan in aanmerking komen voor een sportvoorziening indien:
 - a. het zonder de sportvoorziening niet mogelijk is om een sport te beoefenen; en
 - b. de kosten hiervoor aanzienlijk hoger zijn dan de gebruikelijk kosten die een persoon zonder beperkingen heeft voor deze sport.

Artikel 4.5 Gebruikelijke hulp

1. De inwoner komt niet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening indien tot de leefeenheid van de inwoner één of meer personen behoren die naar oordeel van het college gebruikelijke hulp kunnen verlenen.
2. Onder gebruikelijke hulp wordt in ieder geval verstaan:
 - a. het overnemen van of het ondersteunen bij het uitvoeren van huishoudelijke taken;
 - b. het overnemen van of het ondersteunen bij het uitvoeren van de (financiële) administratie;
 - c. het bieden van ondersteuning bij activiteiten of bezigheden die volgens algemene maatstaven tot de levenssfeer van personen van de leefeenheid behoren.
3. Bij het oordeel van het college of gebruikelijke hulp kan worden geleverd, wordt in ieder geval rekening gehouden met:
 - a. de aard, de omvang en de duur van de ondersteuningsbehoefte van de inwoner;
 - b. de aard van de relatie van de persoon binnen de leefeenheid met de inwoner;
 - c. de leeftijd en ontwikkelingsfase van inwonende kinderen;

- d. de leerbaarheid van de inwoner en/of de personen van wie gebruikelijke hulp kan worden geleverd.

Hoofdstuk 5: Persoonsgebonden budget

Artikel 5.1 Voorwaarden en weigeringsgronden persoonsgebonden budget

1. In overeenstemming met artikel 2.3.6 van de wet verstrekt het college een persoonsgebonden budget als:
 - a. de inwoner in staat is om de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen zelf in te kopen;
 - b. de inwoner zich gemotiveerd op het standpunt stelt dat hij een persoonsgebonden budget wenst;
 - c. de dienst, hulpmiddel, woningaanpassing en/of andere maatregel veilig, doeltreffend en inwonergegericht worden verstrekt.
2. In overeenstemming met artikel 2.3.6 van de wet kan het college een verzoek om een persoonsgebonden budget geheel of gedeeltelijk weigeren voor zover:
 - a. het college eerder een beslissing heeft herzien of ingetrokken vanwege:
 - i. het verstrekken van onjuiste of onvolledige gegevens en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
 - ii. het niet voldoen aan de gestelde voorwaarden;
 - iii. het niet gebruiken van de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget dan wel voor een ander doel gebruiken.
 - b. de kosten van het persoonsgebonden budget hoger zijn dan de maatwerkvoorziening in natura.

Artikel 5.2 Verplichtingen

Aan het recht op een persoonsgebonden budget zijn de volgende verplichtingen verbonden:

- a) het persoonsgebonden budget mag niet worden besteed aan een voorziening die voor de inwoner algemeen gebruikelijk wordt geacht;
- b) uit het persoonsgebonden budget mogen in ieder geval geen administratieve bemiddelingsbureaus, andere tussenpersonen of belangbehartigers worden betaald;
- c) het persoonsgebonden budget wordt binnen drie maanden na toekenning aangewend voor de bekostiging van het resultaat waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden. Voor woningaanpassingen kan het college een langere termijn hanteren;
- d) de inwoner die is aangewezen op maatschappelijke ondersteuning besteedt het persoonsgebonden budget niet aan een persoon welke tot zijn leefeenheid behoort die feitelijk gebruikelijke hulp op zich moet nemen, maar daartoe niet in staat is wegens (dreigende) overbelasting.
- e) de inwoner aan wie een persoonsgebonden budget is toegekend voor de inkoop van diensten komt met de degene die de diensten levert een schriftelijke overeenkomst overeen, waarin ten minste afspraken zijn opgenomen over de kwaliteit en het resultaat van de maatschappelijke ondersteuning en de wijze van declareren. De inwoner maakt daarbij gebruik van de overeenkomsten die de Sociale Verzekeringsbank ter beschikking stelt.
- f) het college kan andere eisen stellen aan de in de in onderdeel e bedoelde overeenkomst, indien het persoonsgebonden budget wordt besteed aan een persoon uit het sociale netwerk van de inwoner of aan een persoon die niet als beroepskracht wordt aangemerkt.
- g) het college kan een programma van eisen vaststellen waarin in ieder geval eisen opgenomen kunnen worden waaraan een hulpmiddel, vervoersvoorziening of woningaanpassing moet voldoen.
- h) het beheer van het persoonsgebonden budget mag niet worden gedaan door dezelfde persoon die met het persoonsgebonden budget wordt ingekocht voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 5.3 Onderscheid formele en informele ondersteuning

1. Bij het vaststellen van de hoogte van het pgb, wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele ondersteuning.
2. Van formele ondersteuning is sprake als de ondersteuning verleend wordt door onderstaande personen, met uitzondering van bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad van de cliënt:
 - a. personen die werkzaam zijn bij een instelling die ten aanzien van de voor het pgb uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staat in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) en die beschikken over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken, of;
 - b. personen die aangemerkt zijn als Zelfstandige zonder personeel. Daarnaast moeten ze ten aanzien van de voor het pgb uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) en beschikken over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken.
3. Informele ondersteuning is:
 - a. Ondersteuning die geboden wordt door personen, al dan niet uit het sociaal netwerk, die niet voldoen aan de criteria als genoemd in lid 2;
 - b. Ondersteuning die wordt geboden door personen die voldoen aan de criteria als genoemd in lid 2, maar bloed- of aanverwanten in de 1^e of 2^e graad zijn van cliënt.

Artikel 5.4 Vaststellen hoogte persoonsgebonden budget

1. De hoogte van het persoonsgebonden budget voor een zaak wordt bepaald aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de situatie van de inwoner goedkoopst compenserende voorziening in natura en is toereikend voor de aanschaf en het onderhoud daarvan.
2. Het college kan de hoogte van het persoonsgebonden budget als bedoeld in het eerste lid vaststellen op basis van een offerte.
3. Bij de vaststelling van de hoogte van het persoonsgebonden budget voor dienstverlening wordt onderscheid gemaakt tussen:
 - a) formele ondersteuning
 - b) informele ondersteuning
4. De hoogte van het pgb voor formele ondersteuning is gebaseerd op het tarief voor gecontracteerde ondersteuning in natura (berekend met behulp van het tariefmodel sociaal domein Achterhoek), waarbij het tarief met 15% voor overhead naar beneden is bijgesteld, tenzij op basis van het budgetplan van de cliënt passende en toereikende ondersteuning voor een lager tarief kan worden ingekocht.
5. De hoogte van het pgb voor informele ondersteuning voor begeleiding en logeren is bij het bestaan van een dienstbetrekking gelijk aan het minimum uurloon, inclusief vakantiebijslag, vakantie-uren en sociale lasten, zoals bedoeld in de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag voor een persoon van 22 jaar of ouder met een 36-urige werkweek.
4. Het persoonsgebonden budget voor personen als bedoeld in lid 3 onder b bedraagt voor huishoudelijke hulp minimaal het wettelijk minimum loon.
5. Het persoonsgebonden budget is toereikend om maatschappelijke ondersteuning in te kunnen kopen welke voldoet aan de kwaliteitseisen als bedoeld in de wet en is in redelijkheid geschikt voor het doel waarvoor het persoonsgebonden budget wordt toegekend.
6. Het college kan in het Financieel Besluit nadere regels stellen over de hoogte van het persoonsgebonden budget.

Hoofdstuk 6: Bijdrage in de kosten

Artikel 6.1 Maatwerkvoorzieningen of pgb's en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

1. Een inwoner is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorziening in natura dan wel een persoonsgebonden budget, zolang de inwoner gebruik maakt van de maatwerkvoorziening in natura of gedurende de periode waarvoor het persoonsgebonden budget wordt verstrekt.
2. Een inwoner is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een bij verordening aangewezen algemene voorziening zolang de inwoner van deze voorziening gebruik maakt.
3. De bij verordening aangewezen algemene voorziening is de Mantelzorgregeling.
4. De bijdrage voor maatwerkvoorzieningen of pgb en voor bij verordening aangewezen algemene voorzieningen bedraagt € 19,00 per maand.
5. In afwijking van artikel 2.1.4a, vierde lid van de wet geldt voor de maatwerkvoorziening collectief vervoer het volgende: de hoogte van de bijdrage voor de maatwerkvoorziening collectief vervoer is een jaarlijkse bijdrage, plus per rit een opstaptarief, plus het kilometertarief vermenigvuldigd met het aantal gereisde kilometers zoals benoemd in het financieel besluit. Het in de regio geldende opstaptarief + het kilometertarief worden betaald aan Zoov (op Maat), de jaarlijkse bijdrage wordt geïnd door de gemeente Berkelland.
6. De kostprijs van een:
 - a. Maatwerkvoorziening of bij verordening aangewezen algemene voorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder.
 - b. Maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel of woningaanpassing wordt tevens bepaald door de wijze van beschikbaarstelling van de voorziening (bruikleen, huur of eigendom). De kostprijs is inclusief de kosten van beheer en onderhoud.
 - c. Maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb is gelijk aan de hoogte van de kosten voor die voorziening in natura.
7. De bijdragen in de kosten voor de maatwerkvoorziening dan wel een pgb voor opvang worden door het Centraal Administratie Kantoor vastgesteld en geïnd
8. Indien een maatwerkvoorziening dan wel persoonsgebonden budget wordt verstrekt ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige inwoner, is de bijdrage verschuldigd door:
 - a. de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is afgewezen; en
 - b. degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een inwoner.
9. Voor de volgende voorzieningen wordt geen eigen bijdrage in rekening gebracht;
 - Rolstoelen
 - Sportvoorzieningen
 - Ondersteuning bij verhuizing en (her) inrichting

Hoofdstuk 7 Toezicht en handhaving

Artikel 7.1 Bestrijding oneigenlijk gebruik, misbruik en niet-gebruik van een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget

1. Het college informeert inwoner en of hun vertegenwoordiger in begrijpelijke bewoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een maatwerkvoorziening of pgb zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.
2. Het college zorgt voor een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de wet, waaronder de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en niet-gebruik van deze wet.
3. De gemeenteraad stelt een handhavingsbeleidskader vast, waarin beleidsuitgangspunten en -prioriteiten worden aangegeven.
4. Het college stelt ter nadere uitvoering van de handhaving een handhavingsuitvoeringsplan vast met inachtneming van het gestelde in het handhavingsbeleidskader.
5. Dit handhavingsuitvoeringsplan omvat in elk geval de wijze van preventie en bestrijding van fraude, oneigenlijk gebruik en misbruik en niet-gebruik van de wet alsmede welke handhavingsinstrumenten daartoe worden ingezet en de wijze waarop deze worden toegepast.
6. Het college rapporteert periodiek aan de gemeenteraad over de uitvoering, de resultaten en de effecten op het gebied van handhaving in relatie tot de beleidsuitgangspunten en -prioriteiten zoals vastgelegd in het handhavingsbeleidskader.

Artikel 7.2 Beëindiging

Onverminderd artikel 2.3.10 van de wet kan het college een toegekende aanspraak op een maatwerkvoorziening dan wel persoonsgebonden budget geheel of gedeeltelijk beëindigen, indien:

- a. niet wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens de wet of de verordening;
- b. de inwoner zich niet houdt aan de verplichtingen verbonden aan het gebruik van de maatwerkvoorziening;
- c. de inwoner is overleden waarbij het persoonsgebonden budget in principe eindigt twee weken na de dag van overlijden.
- d. indien de inwoner vanwege een verhuizing geen hoofdverblijf meer heeft in de gemeente Berkelland.

Artikel 7.3 Herziening of intrekking

1. Onverminderd artikel 2.3.8 van de wet doet een inwoner aan het college desgevraagd of onverwijld, in ieder geval binnen drie werkdagen, uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot een heroverweging van de beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet.
2. In overeenstemming met artikel 2.3.10 van de wet, kan het college een besluit intrekken of herzien wanneer het vaststelt dat:
 - a. de inwoner onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid.
 - b. de inwoner niet langer op de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget is aangewezen.
 - c. de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget niet meer toereikend is te achten.
 - d. de inwoner niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget verbonden voorwaarden. de inwoner de maatwerkvoorziening of het persoonsgebonden budget niet of voor een ander doel gebruikt.

Artikel 7.4 Terugvordering

Het college kan van de inwoner en degene die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten pgb als het college een beslissing heeft ingetrokken omdat:

- a) de inwoner onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid; en
- b) de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens door de inwoner opzettelijk heeft plaatsgevonden.

Artikel 7.5 Verrekening

Het college kan een terug te vorderen bedrag verrekenen met nog uit te keren (periodieke) betalingen op grond van de wet.

Hoofdstuk 8 Overige bepalingen

Artikel 8.1 Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Het college draagt jaarlijks zorg voor een blijk van waardering voor mantelzorgers door middel van een mantelzorgwaardering en een mantelzorgverwendag.

Artikel 8.2 Klachtenregeling en medezeggenschap

1. Aanbieders dienen te beschikken over een regeling voor de afhandeling van klachten van inwoner en ten aanzien van alle maatwerkvoorzieningen.
2. Aanbieders dienen te beschikken over een regeling voor de medezeggenschap van inwoner en over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn ten aanzien van alle voorzieningen.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de onder lid 1 en 2 genoemde eisen door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks inwonertevredenheidsonderzoek.

Artikel 8.3 Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, waaronder voldoende deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, door:
 - a. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de inwoner;
 - b. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg;
 - c. erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard.
2. Het college kan nadere regels stellen over verdere eisen aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.
3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de aanbieders, een jaarlijks inwonertevredenheidsonderzoek en het zo nodig in overleg met de inwoner ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.

Artikel 8.4 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

1. Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren diensten, in ieder geval rekening met:
 - a. de kosten van de beroepskracht, waaronder de loonkosten en overige kosten voortvloeiend uit de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomst, de kosten van wettelijke verplichtingen ter zake van de arbeid en de overige kosten van wettelijke verplichtingen verbonden aan het leveren van een dienst;
 - b. redelijke overheadkosten; en
 - c. kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg; en
 - d. reis en opleidingskosten; en
 - e. indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst; en
 - f. overige kosten als gevolg van gemeentelijke verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.
2. Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren overige voorzieningen, in ieder geval rekening met:
 - a. de marktprijs van de voorziening, en
 - b. de eventuele extra taken die in verband met de voorziening van de leverancier worden gevraagd, zoals:
 - i. aanmeten, leveren en plaatsen van de voorziening;
 - ii. instructie over het gebruik van de voorziening;
 - iii. onderhoud van de voorziening, en
 - iv. verplichte deelname in bepaalde samenwerkingsverbanden.

Artikel 8.5 Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het college treft een regeling voor het melden van calamiteiten en geweldsincidenten bij de levering van een voorziening door een aanbieder en wijst een toezichthoudend ambtenaar aan.
2. Aanbieders melden iedere calamiteit en ieder geweldsincident dat zich heeft voorgedaan bij de verstrekking van een voorziening onverwijld aan de toezichthoudend ambtenaar.
3. De toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de wet, doet onderzoek naar de calamiteiten en geweldsincidenten en adviseert het college over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.

Artikel 8.6 Betrekken van ingezetenen bij het beleid

1. Het college betreft ingezetenen van de gemeente, waaronder in ieder geval inwoner en of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning, overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt ingezetenen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Hoofdstuk 9: Slotbepalingen

Artikel 9.1 Hardheidsclausule en nadere regels

1. In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffend, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.
2. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de inwoner afwijken van de bepalingen van deze verordening indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.
3. Het college kan nadere regels stellen over de uitvoering van deze verordening.

Artikel 9.2 Indexering

Het college kan jaarlijks de in het kader van deze verordening en het op deze verordening berustende Besluit geldende bedragen verhogen of verlagen.

Artikel 9.3 Overgangsrecht

1. Een inwoner houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2017, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen. Aanvragen die zijn ingediend onder de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2017 en waarop nog niet is beslist worden afgehandeld krachtens de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020.
2. Beslissen op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2017, geschiedt op grond van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2017 die ten aanzien van de betreffende zaak zijn rechtskracht behouden.
3. Van het in het eerste en tweede lid gestelde kan ten gunste van de inwoner worden afgeweken.

Artikel 9.4. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 juni 2020.
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2017 wordt ingetrokken.
3. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 26 mei 2020

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting op de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020

In zijn algemeenheid geldt dat daar waar in deze verordening 'hij' (of 'zijn') staat ook 'zij' (of 'haar') gelezen kan worden.

HOOFDSTUK 1: Begrippen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Ad. b. algemeen gebruikelijke voorziening

Het is niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt, waarvan gelet op de omstandigheden van de inwoner, aannemelijk is te achten dat deze daarover, ook als hij of zij geen beperkingen had, zou (hebben kunnen) beschikken (zie o.a. CRvB 03-07-2001, nr. 00/764 WVG, CRvB 16-04-2008, nr. 06/4668 WVG, CRvB 14-07-2010, nr. 09/562 WVG en Rechtbank Arnhem 16-08-2012, nr. AWB 11/5564).

Het college moet steeds onderzoeken of een voorziening ook algemeen gebruikelijk is voor de inwoner (zie CRvB 17-11-2009, nr. 08/3352 WMO). De beoordeling of sprake is van een algemeen gebruikelijke voorziening voor de inwoner ziet op het beantwoorden van de vraag of de inwoner over de voorziening zou (hebben kunnen) beschikken als hij geen beperkingen zou hebben gehad.

Een algemeen gebruikelijke voorziening:

- Is niet specifiek bedoeld voor personen met een beperking;
- daadwerkelijk beschikbaar;
- levert een passende bijdrage aan het realiseren van zelfredzaamheid of participatie en;
- kan financieel worden gedragen met een inkomen op minimumniveau.

Ad. c Bewustkeuzegesprek

Tijdens het Bewustkeuzegesprek komen de taken en werkzaamheden die behoren bij het beheren van een persoonsgebonden budget aan de orde, zodat inwoners zich daarvan voldoende bewust zijn. De inwoner zal moeten aangeven of hij deze taken en werkzaamheden op zich kan nemen. De consulente adviseert de inwoner op basis van het gesprek wel/niet een persoonsgebonden budget te beheren.

Ad. d bijdrage in de kosten

De gemeente kan in de verordening (artikel 2.1.4 lid 1, lid 2, lid 3, lid 4 en lid 6, artikel 2.1.4a lid 1, lid 2, lid 3, lid 5 en lid 6 artikel 2.1.5 lid 1, artikel 2.1.7 en artikel 2.3.6 lid 4 van de wet):

- bepalen dat een cliënt een bijdrage in de kosten verschuldigd is voor het gebruik van een algemene voorziening, uitgezonderd cliëntondersteuning, een maatwerkvoorzieningen dan wel een persoonsgebonden budget;
- de hoogte van de bijdrage voor het gebruik van een algemene voorziening vaststellen. Hierbij kan de hoogte van de bijdrage per soort voorziening verschillen of kan een korting worden bepaald per in de verordening omschreven categorie van cliënten;
- algemene voorzieningen aanwijzen, waaronder in ieder geval die voorzieningen waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de betrokken hulpverlener, waarvoor het abonnementstarief geldt;

- bepalen op welke wijze de kostprijs wordt berekend voor algemene voorzieningen waarvoor een andere bijdrage dan het abonnementstarief geldt en voor een maatwerkvoorziening dan wel persoonsgebonden budget voor een hulpmiddel, een woningaanpassing of een bij algemene maatregel van bestuur omschreven maatwerkvoorziening. De bijdrage gaat de kostprijs van de voorziening niet te boven;
- bepalen dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget verschuldigd is zolang de cliënt van de voorziening gebruik maakt onderscheidenlijk gedurende de periode waarvoor het persoonsgebonden budget wordt verleend;
- de hoogte van de bijdrage vaststellen van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget;
- bepalen dat aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie, en vaststellen welke de toepasselijke grenzen zijn met betrekking tot de financiële draagkracht;
- bepalen onder welke voorwaarden betreffende het tarief de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, de ondersteuning kan inkopen van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

Ad. e. Hoofdverblijf

In de MvT staat dat 'om een maatwerkvoorziening te krijgen, moeten de ingezetene zich wenden tot het college van de gemeente waarin zij wonen' (TK 2013-2014 33 841, nr. 3, p. 126). De term 'wonen' is niet verder uitgelegd. In de MvT staat echter ook dat 'de regering hecht eraan te benadrukken dat de gemeente waar de betrokkene zich inschrijft in het Brp, op basis van dit wetsvoorstel gehouden is eventueel noodzakelijke maatschappelijke ondersteuning te verlenen' (TK 2013-2014, 33 841, nr. 3, p. 43).

Naar vaste rechtspraak van de CRvB vormen de Brp-gegevens bij de bepaling van de woonplaats echter slechts een belangrijke aanwijzing, maar ze zijn niet doorslaggevend. De vraag in welke gemeente de belanghebbende woonplaats heeft, dient beantwoord te worden aan de hand van concrete feiten en omstandigheden (CRvB 22-09-2010, nr. 09/1743 WMO en CRvB 11-12-2013, nr. 11/46 WMO). Het gaat dan om de vraag waar iemand zijn hoofdverblijf heeft.

Ad. f. Hulpvraag

De hulpvraag is de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in artikel 2.3.2, lid 1 van de wet. Als iemand die behoefte heeft aan maatschappelijke ondersteuning zich tot het college wendt, is het van belang dat allereerst wordt onderzocht wat de hulpvraag van betrokkene is. Wanneer de betrokkene zich voor het eerst meldt, is in veel gevallen niet op voorhand duidelijk of en in welke vorm het college in actie moet komen. Een zorgvuldig onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2 lid 4 van de wet is noodzakelijk.

Ad. g. ingezetene

De inwoner kan als hij ingezetene is van een gemeente in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening gericht op zelfredzaamheid en participatie (artikel 1.2.1 Wmo). Om voor een maatwerkvoorziening gericht op beschermd wonen en opvang in aanmerking te komen moet de inwoner in ieder geval ingezetene van Nederland zijn, maar niet per se van de gemeente. Uit de Memorie van Toelichting volgt dat een ingezetene zich, voor een maatwerkvoorziening, moet wenden tot het college van de gemeente waar hij woont. De term 'wonen' is niet verder uitgelegd. Uit de jurisprudentie bij de Wmo 2007 (CRvB 22-09-2010, nr. 09/1743 WMO) volgt dat het gaat om de feitelijke verblijfplaats, waarbij een inschrijving in het Brp belangrijk is maar niet doorslaggevend.

Ad. i. leefeenheid

Met deze begripsbepaling wordt beoogd aan te geven dat alleen van de personen die duurzaam gezamenlijk een huishouden voeren met de inwoner gebruikelijke hulp kan worden geleverd. Of er sprake is van een commerciële relatie moet blijken uit een huur- of kostgangersovereenkomst

Ad. k. melding

Eenieder kan zich melden bij de gemeente met een hulpvraag. Door het melden maakt de inwoner de hulpvraag aan het college kenbaar. In vervolg op deze melding zal het college in samenspraak met de inwoner zo spoedig mogelijk een onderzoek (laten) instellen. Indien een ingezetene alleen informeert naar bijvoorbeeld de beschikbaarheid van een algemene voorziening of kenbaar maakt gebruik te willen maken van een algemene voorziening, is er geen aanleiding om een onderzoek in te stellen.

Ad. l. ondersteuningsplan

In het ondersteuningsplan worden de afspraken opgenomen die tussen de aanbieder en de cliënt worden gemaakt over de in te zetten ondersteuning en het resultaat daarvan. Het ondersteuningsplan is integraal onderdeel van de beschikking.

Ad. n. persoonlijk plan

In het plan kan de inwoner – al dan niet tezamen met zijn persoonlijke netwerk - de omstandigheden, bedoeld in artikel 2.3.2 lid 2 onderdelen a tot en met e van de wet, en de maatschappelijke ondersteuning die door hem wordt gewenst, beschrijven. De omstandigheden, bedoeld in artikel 2.3.2 lid 4 onderdelen a tot en met g Wmo, worden onderzocht door het college. Doordat de inwoner hieromtrent voorafgaand aan het onderzoek door het college een persoonlijk plan kan overleggen, is het college direct bekend met de wijze waarop de inwoner zelf vorm wil geven aan zijn persoonlijk arrangement dat nodig is om zelfredzaam te kunnen zijn en te participeren. Door de inwoner een persoonlijk plan te laten opstellen, wordt de eigen regie en de betrokkenheid van het sociale netwerk van inwoner in de Wmo versterkt.

Ad. p. Verplaatsingen in de directe woon- en leefomgeving

Berkelland hanteert de bovengrens 20 kilometer, waarbij voorzieningen zoals het ziekenhuis dat buiten de 20 kilometer ligt, als een puntbestemming toch net bereikbaar is. Een puntbestemming wordt op individueel niveau vastgesteld met een maximum van twee puntbestemmingen per inwoner. Andere bovenregionale bestemmingen vallen buiten de reikwijdte van de Wmo; hiervoor is Valys aangewezen.

Het aantal definities van artikel 1.1 is beperkt aangezien de wet (in artikel 1.1.1) al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Voor de duidelijkheid zijn een aantal belangrijke wettelijke definities hieronder weergegeven.

- *aanbieder: natuurlijke persoon of rechtspersoon die jegens het college gehouden is een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening te leveren;*
- *begeleiding: activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de inwoner opdat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven;*
- *inwoner: persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening of aan wie een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget is verstrekt of door of namens wie een melding is gedaan als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid;*
- *cliëntondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;*
- *gebruikelijke hulp: hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten;*
- *maatschappelijke ondersteuning:*

1°. bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld,

2°. ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psycho-sociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,

3°. bieden van beschermd wonen en opvang;

- mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep;

- participatie: deelnemen aan het maatschappelijke verkeer;

- persoonsgebonden budget: bedrag waaruit namens het college betalingen worden gedaan voor diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot een maatwerkvoorziening behoren, en die een inwoner van derden heeft betrokken;

- sociaal netwerk: personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de inwoner een sociale relatie onderhoudt;

- vertegenwoordiger: persoon of rechtspersoon die een inwoner vertegenwoordigt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake;

- voorziening: algemene voorziening of maatwerkvoorziening;

- zelfredzaamheid: in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden.

Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal (definitie)bepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid): een verzoek van een belanghebbende om een besluit te nemen, en 'beschikking' (artikel 1:2).

HOOFDSTUK 2: Procedureregels

Artikel 2.1 Melding hulpvraag

De inwoner doet een melding van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, de hulpvraag. De melding kan schriftelijk, elektronisch of telefonisch bij de Voormekaar lijn worden gedaan. Ook kan de melding persoonlijk worden gedaan bij een lid van het Voormekaar team.

In het eerste lid van artikel 2.1 is nog eens benadrukt dat de melding het middel is van een inwoner om zijn hulpvraag bij het college neer te leggen en dat deze vormvrij is. De melding kan door of namens de inwoner worden gedaan, wat betekent dat ook iemand uit de omgeving van de inwoner als vertegenwoordiger kan optreden.

In het tweede lid is voor de volledigheid nog vermeld dat het college de ontvangst bevestigt, ofschoon dit ook blijkt uit artikel 2.3.2 lid 1 van de wet. De gemeente streeft er naar om binnen drie werkdagen na ontvangst van de melding de inwoner terug te bellen voor het bevestigen van de ontvangst en het maken van een afspraak. Uit de Memorie van Toelichting blijkt bovendien dat het college het tijdstip van de melding moet registreren. Uit wet noch toelichting blijkt dat de bevestiging van de ontvangst van de melding schriftelijk moet.

Artikel 2.2 Cliëntondersteuning

De verplichtingen die in dit artikel genoemd worden, zijn ook neergelegd in de artikelen 2.2.4, lid 1 onderdeel a en 2.3.2 lid 3 van de wet. Met name het wijzen op de beschikbare cliëntondersteuning zal een specifieke plek gaan innemen in de procedure na de melding. Cliëntondersteuning is gedefinieerd in artikel 1.1.1 van de wet. De inwonerondersteuning moet gratis en onafhankelijk zijn en er kan dan ook geen bijdrage in de kosten voor worden gevraagd.

Inwoners die niet in staat zijn om voor hun eigen belangen op te komen tijdens het keukentafelgesprek, kunnen zich laten vertegenwoordigen. In de wet staat dat gemeenten gratis cliëntondersteuning moeten kunnen bieden voor inwoners tijdens het keukentafelgesprek. In de praktijk zit er in eerste instantie vaak een vertrouwenspersoon van de inwoner aan tafel tijdens het gesprek in de vorm van familie, vrienden of bureu. Voor inwoners die dit niet hebben is er cliëntondersteuning. Voor onafhankelijke cliëntondersteuning kunnen inwoners zich melden bij MEE Oost Gelderland. Het Voormekaar team kan ook ondersteuning bieden, maar is formeel gezien niet onafhankelijk.

Artikel 2.3 Persoonlijk plan

De verplichtingen voor het college die hier genoemd worden, zijn ook opgenomen in artikel 2.3.2 van de wet. Omdat het een specifieke plaats inneemt in de volgorde van de procedure, is het hier op de plaats in de procedure nogmaals ingevoegd. Doordat de inwoner voorafgaand aan het onderzoek door het college een persoonlijk plan kan overleggen, is het college direct bekend met de wijze waarop de inwoner zelf vorm wil geven aan zijn persoonlijk arrangement dat nodig is om zelfredzaam te kunnen zijn en te participeren. Hiermee komt de regie bij de inwoner te liggen.

Artikel 2.4 Informatie en identificatie

Ook voor deze bepaling geldt dat de verplichtingen al voortvloeien uit de wet, concreet de artikelen 2.3.2 lid 7 en 2.3.4 lid 1. Analooq aan artikel 4:2 Awb, dat voor de aanvraagfase van een besluit regelt dat de aanvrager de nodige gegevens moet verstrekken, is met lid 1 van artikel 2.4 geregeld dat de inwoner daartoe ook in de voorafgaande onderzoeksfase gehouden is. In de Memorie van Toelichting op artikel 2.3.4. lid 1 Wmo is beschreven welke documenten onder artikel 1 Wet op de identificatieplicht vallen, zoals bedoeld in lid 2 van artikel 2.4. Memorie van Toelichting, artikel 2.3.4. lid 1 Wmo.

Om de identiteit vast te stellen van degene die zich bij het college meldt met een hulpvraag, vraagt het college de betrokkene zich te legitimeren met een geldig identiteitsbewijs als bedoeld in de Wet op de identificatieplicht. Het kan gaan om een reisdocument als bedoeld in de Paspoortwet; dat zijn het nationaal paspoort, een diplomatiek paspoort, een dienstpaspoot, een reisdocument voor vluchtelingen, een reisdocument voor vreemdelingen en andere reisdocumenten door de Minister van Veiligheid en Justitie vast te stellen, en een reisdocument van het Europese deel van Nederland, te weten een Nederlandse identiteitskaart. Naast de genoemde documenten uit de Paspoortwet, kan een vreemdeling zich legitimeren met een document waarover hij op grond van de Vreemdelingenwet 2000 beschikt ter vaststelling van zijn identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie. Tot slot biedt een geldig nationaal, diplomatiek of dienstpaspoot dat is afgegeven door het daartoe bevoegde gezag in een andere lidstaat van de Europese Gemeenschappen of in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, de mogelijkheid tot legitimatie van een betrokkene, voor zover hij de nationaliteit van die andere lidstaat bezit.

Artikel 2.5 Onderzoek

Het onderzoek vormt de kern van de procedure. De wet beschrijft in artikel 2.3.2 lid 4 de zaken die tijdens het onderzoek aan bod moeten komen. Het gesprek wordt in de wet niet expliciet genoemd, maar impliciet wordt er vanuit gegaan dat persoonlijk contact tussen gemeente en inwoner plaatsvindt. In artikel 2.5 wordt benadrukt dat een gesprek deel uitmaakt van het onderzoek en dat het past in het stelsel van deze Wmo dat daar de omgeving van de inwoner zoveel mogelijk bij betrokken wordt.

Het college onderzoekt:

- de behoeften, persoonskenmerken en de voorkeuren van de inwoner;
- de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te verbeteren of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;

- de mogelijkheden om met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
- de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de inwoner;
- de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, onderscheidenlijk de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
- de mogelijkheden om door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en partijen op het gebied van publieke gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid, zijn participatie of aan beschermd wonen of opvang;
- welke bijdragen in de kosten de inwoner met toepassing van het bepaalde bij of krachtens artikel 2.1.4, verschuldigd zal zijn.

Lid 3

Tijdens het onderzoek zal de gemeente er goed aan doen betrokkene – mede met het oog op de rechten die de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) hem geeft – te wijzen op de consequentie dat voor het onderzoek en de behandeling van zijn aanvraag, maar ook voor de verlening van de toe te wijzen ondersteuning en de eventuele oplegging van eigen bijdragen persoonsgegevens over hem moeten worden verwerkt. Als dat zorgvuldig gebeurt, wordt bewerkstelligd dat betrokkene zich ervan bewust is dat zijn persoonsgegevens worden verwerkt en dat het van belang is dat deze juist zijn. Daardoor is betrokkene ook in staat om eventueel aan te geven dat hij niet instemt met de verwerking van bepaalde gegevens.

Overwegingen van proportionaliteit hebben ertoe geleid dat het college een burger direct bij melding van een ondersteuningsbehoefte wijst op de integrale werkwijze, hem verzoekt de nodige persoonsgegevens te verstrekken en hem ook toestemming vraagt voor de verwerking en verstrekking van de persoonsgegevens waarover de gemeente uit andere hoofde beschikt (persoonsgegevens die het college heeft verkregen ten behoeve van de uitvoering van de Jeugdwet, Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening) of die de gemeente van de zorgverzekeraar of de zorgaanbieder zou willen ontvangen en die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de Wmo 2015. E.e.a. overeenkomstig artikel 5.1.1. van de wet. Op deze wijze is gewaarborgd dat het college, waar relevant, voor de uitvoering van deze wet over de vereiste gegevens kan beschikken. Door de Wmo 2015 ontstaat een wettelijke basis voor de uitvoering van taken in het kader van de maatschappelijke ondersteuning en de verwerking van persoonsgegevens, waaronder bijzondere persoonsgegevens. Daarmee is de beperking van de persoonlijke levenssfeer in overeenstemming met de Grondwet bij de wet voorzien.

Geen toestemming

Weigering van ondubbelzinnige toestemming brengt met zich dat de gemeente minder goed in staat zal zijn te komen tot een integraal aanbod; het ontbreken van de gegevens staat het toekennen van een maatwerkvoorziening niet per definitie in de weg. Het spreekt vanzelf dat het gevolg van het weigeren van toestemming kan zijn dat de maatwerkvoorziening niet of minder goed zal zijn afgestemd op andere voorzieningen die hij ontvangt. Betrokkenen zullen het college in dat geval dan ook niet daarop kunnen aanspreken.

Lid 6

Tijdens het Bewustkeuzegesprek komen de taken en werkzaamheden die behoren bij het beheren van een persoonsgebonden budget aan de orde, zodat inwoners zich daarvan

voldoende bewust zijn. De inwoner zal moeten aangeven of hij deze taken en werkzaamheden op zich kan nemen. De consultant adviseert de inwoner op basis van het gesprek wel/niet een persoonsgebonden budget te beheren.

Artikel 2.6 Verslag

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure en is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de wet opgenomen.

Het eerste lid borgt dat altijd verslag wordt opgemaakt. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. In de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 32-33) staat dat de gemeente aan de inwoner een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om hem in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de inwoner. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de inwoner van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de inwoner overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de inwoner dit plan ondertekenen. Indien een persoonlijk plan is overhandigd, wordt dit plan ook opgenomen of toegevoegd aan het verslag.

Als de inwoner aangeeft geen prijs te stellen op het ontvangen van de weergave van het onderzoeksresultaat en/of het verslag kan verzending daarvan achterwege blijven. In het kader van de zorgvuldigheid dient het college hier niet te snel vanuit te gaan. De inwoner zal ondubbelzinnig en schriftelijk moeten verklaren geen prijs te stellen op het ontvangen van de genoemde bescheiden.

De wet bepaalt in artikel 2.3.2. dat het college uiterlijk binnen zes weken na de melding een onderzoek dient uit te voeren. Het college streeft er naar het onderzoek voortvarend af te handelen en daar waar mogelijk binnen 10 werkdagen het schriftelijk verslag aan de inwoner te verstrekken

Artikel 2.7. Advisering

Het college kan extern advies inwinnen indien dat voor de beoordeling van een aanvraag nodig is.

Het is bij de adviesaanvraag van belang dat hierbij een heldere vraag of afgebakende opdracht wordt verstrekt, zodat duidelijk is voor de inwoner en de adviseur welk aanvullend onderzoek nog nodig is.

In artikel 2.3.8, derde lid, van de wet is een medewerkingsplicht opgenomen. De inwoner is verplicht aan het college desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van deze wet. Bij uitnodigingen in het kader van het onderzoek zal het college dit doen rekening houdend met de persoonlijke omstandigheden van de inwoner. Dit is overeenkomstig de huidige praktijk.

HOOFDSTUK 3: Aanvraag en beschikking

Artikel 3.1 Aanvraag

In het kader van de volgorde van de procedure herhaalt artikel 3.1 in lid 1 de wet: de aanvraag kan pas worden ingediend na het onderzoek of na het verstrijken van de zes

wekentermijn. Artikel 2.3.5, lid 1 van de wet maakt duidelijk dat de aanvraag ziet op een maatwerkvoorziening. Andere oplossingen die tot tevredenheid kunnen bijdragen aan zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie kunnen zonder aanvraag en dus zonder beschikking worden ingezet.

Met dit artikel wordt ook uitgewerkt de verplichting, neergelegd in artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, onder a van de wet, waarin is bepaald dat de gemeenteraad bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze wordt vastgesteld of een inwoner voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt.

Waar nodig en na beoordeling door het College wordt het ondersteuningsplan van de aanbieder onderdeel van de beschikking.

Artikel 3.2 Toegang en besluit

Lid 1 en 2

Het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Een maatwerkvoorziening wordt altijd toegekend (of afgewezen) op basis van een beschikking. Deze beschikking is gebaseerd op het onderzoek dat na de melding heeft plaatsgevonden, de door de cliënt ingediende aanvraag en de van toepassing zijnde criteria voor de maatwerkvoorziening.

Lid 2

Deze bepaling regelt dat van een inwoner wordt verwacht dat hij/zij binnen 3 maanden de indicatie 'verzilverd' door het pgb te besteden. Dit om te voorkomen dat een indicatie verouderd en de situatie op termijn dusdanig gewijzigd is, dat eigenlijk een nieuwe beoordeling nodig is. Voldoet de cliënt niet aan deze voorwaarde, dan kan dit aanleiding zijn om de maatwerkvoorziening in te trekken. De cliënt voldoet dan niet aan de voorwaarden verbonden aan de maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb (artikel 2.3.10 van de wet).

Artikel 3.3 Beschikking

De inwoner moet op basis van de beschikking die hij ontvangt de informatie krijgen die nodig is om zijn rechtspositie te bepalen en te begrijpen. Hiervoor is nodig dat de beschikking de inwoner goed en volledig informeert. In dit artikel zijn de essentialia opgenomen die in ieder geval in de beschikking moeten worden opgenomen.

HOOFDSTUK 4: Beoordelen van de aanvraag

Artikel 4.1. Criteria voor maatwerkvoorziening

In dit artikel is in lid 1 en 2 het algemene afwegingskader dat in de Wmo 2015 centraal staat nogmaals uiteengezet. De nadruk ligt, nog meer dan onder de Wmo 2007, op de eigen kracht en hulp van anderen. De maatwerkvoorziening vormt slechts het sluitstuk van de maatschappelijke ondersteuning.

In artikel 2.1.3 lid 2 onderdeel a van de wet is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een inwoner voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. In de memorie van toelichting op deze bepaling (TK 2013-2014, 33 841, nr. 3, blz. 134) wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening op maatwerk aankomt. Gemeentelijke vrijheid is nodig omdat de behoeften van inwoners per gemeente kunnen verschillen en de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk. Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen zullen worden verstrekt. De gemeente moet wel aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

In lid 3 van dit artikel zijn een aantal voorwaarden opgenomen.

Ad. a

De inwoner moet zijn hoofdverblijf in de gemeente Berkelland hebben. In de MvT staat dat 'om een maatwerkvoorziening te krijgen, moeten de ingezetene zich wenden tot het college van de gemeente waarin zij wonen' ([TK 2013-2014 33 841, nr. 3, p. 126](#)). Als een inwoner zijn hoofdverblijf niet in de gemeente Berkelland heeft, heeft de gemeente Berkelland in beginsel geen compensatieplicht. Uitzonderingen hierop zijn het bezoeken maken van de woning (zie artikel 4.2 lid 3) en beschermd wonen en opvang (zie artikel 4.1 lid 1 onderdeel b).

Ad. b.

Onder maatschappelijke ondersteuning valt ook het bieden van Beschermd Wonen en Opvang. Voor de gemeente Berkelland treedt de gemeente Doetinchem op als 'centrumgemeente' voor Beschermd Wonen en Opvang. Middels een mandaatbesluit heeft de gemeente Doetinchem de bevoegdheid om de meldingen en bijbehorende aanvragen om Beschermd Wonen en Opvang namens de gemeente Berkelland af te handelen.

Ad. c

Hierin is bepaald dat de maatwerkvoorziening de inwoner in staat moet stellen tot zelfredzaamheid en participatie. Het begrip 'zelfredzaamheid' bevat twee elementen: het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden. Het begrip wordt gebruikt om te bepalen in hoeverre iemand zelfredzaam is. Voor de zelfredzaamheid van mensen zijn de volgende algemene dagelijkse levensverrichtingen van belang: in en uit bed komen, aan- en uitkleden, bewegen, lopen, gaan zitten en weer opstaan, lichamelijke hygiëne, toiletbezoek, eten/drinken, medicijnen innemen, ontspanning, sociaal contact. Ondersteuning met het oog op het voeren van een gestructureerd huishouden omvat bijvoorbeeld hulp bij contacten met officiële instanties, hulp bij het aanbrengen van structuur in het huishouden, hulp bij het leren om zelfstandig te wonen, hulp bij het omgaan met onverwachte gebeurtenissen die de dagelijkse structuur doorbreken of hulp bij het omgaan met geld. Bij 'participatie' gaat het om het deelnemen aan het maatschappelijke verkeer, dit wil zeggen dat iemand, ondanks zijn lichamelijke of geestelijke beperkingen, op gelijke voet met anderen in redelijke mate mensen kan ontmoeten, contacten kan onderhouden,

boodschappen kan doen en aan maatschappelijke activiteiten kan deelnemen. Daarvoor is het ook een vereiste dat de inwoner zich kan verplaatsen.

In welke mate iemand zelfredzaam moet kunnen zijn en kan participeren is niet in de wet bepaald omdat het, vanzelfsprekend, mede afhankelijk is van de individuele situatie van de inwoner. Wel bepaalt de wet dat de maatwerkvoorziening daar een passende bijdrage aan dient te leveren. Wat passend is, is strikt genomen een open norm. De verplichting om een maatwerkvoorziening te verstrekken, gaat echter niet zo ver dat de aanvrager in exact dezelfde of wellicht zelfs betere positie wordt gebracht dan waarin hij verkeerde voor hij de ondersteuning nodig had. De gevraagde ondersteuning dient in een redelijke verhouding te staan tot wat de situatie van de aanvrager was voor hij ondersteuning nodig had. In het artikel is daarom toegevoegd dat het in het algemeen om een aanvaardbaar niveau dient te gaan. Een voorbeeld daarvan is dat onder deelname aan het maatschappelijk verkeer in ieder geval 1500-2000 kilometer zich kunnen verplaatsen wordt verstaan. Dit geldt vanzelfsprekend alleen als de inwoner zijn participatieprobleem niet 'zelf of met hulp van anderen' kan oplossen. Tevens is opgenomen dat de maatwerkvoorziening wordt verleend mede met het oog op het zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. Dit kan alleen van het college worden gevergd als dat ook op een verantwoorde wijze kan. Deze toevoeging heeft te maken met de mogelijke aanspraak die een inwoner kan hebben op toegang tot de Wet langdurige zorg (zie artikel 2.3.5, zesde lid, van de wet).

Ad. d

In dit onderdeel is bepaald dat het college kan volstaan met de goedkoopst compenserende voorziening. Voorzieningen die in het kader van deze verordening worden verstrekt dienen naar objectieve maatstaven gemeten zowel compenserend als de meest goedkope voorziening te zijn. Met nadruk wordt hierbij gesteld dat met het begrip compenserend bedoeld wordt: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat zij de voorziening meer compenserend maken, zullen in principe niet voor vergoeding in aanmerking komen. Daarbij kan een overweging zijn dat de bruikbaarheid van een voorziening niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald wordt. Tevens is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau waarvan uitgegaan kan worden, moge het duidelijk zijn dat bij een verantwoord, maar ook niet meer dan dat, niveau dient te worden aangesloten. Het is uiteraard wel mogelijk een voorziening te verstrekken die duurder is dan de goedkoopst compenserende voorziening, mits de belanghebbende bereid is het prijsverschil uit eigen middelen te betalen.

Ad. e

Omdat een maatwerkvoorziening maatwerk is, spreekt het voor zich dat deze ook in overwegende mate op de individuele inwoner gericht is.

In lid 4 van zijn de algemene weigeringsgronden opgenomen. In rechtbankjurisprudentie is inmiddels herhaaldelijk bepaald dat afwijzingsgronden, wil er een beroep op kunnen worden gedaan, een grondslag in de verordening moeten hebben. Zie bijvoorbeeld Rechtbank Gelderland 8-11-2013, nr. ZUT 12/1823. Ook in het kader van rechtszekerheid is hier iets voor te zeggen: bij het ontbreken van afwijzingsgronden of het hanteren van zeer ruime afwijzingsgronden is het voor de inwoner niet mogelijk om zijn rechtspositie te bepalen of te voorzien. Bovendien is met dit artikel invulling gegeven aan de verplichting van artikel 2.1.3, tweede lid onder a van de wet, omdat is aangegeven op grond van welke criteria iemand voor een maatwerkvoorziening in aanmerking kan komen.

Ad. a

De wet kent niet een bepaling zoals die wel was opgenomen in artikel 2 van de Wmo 2007. Het is echter wel van belang om een duidelijke afbakening te hebben met andere wetten. Vandaar dat deze bepaling in de verordening is opgenomen. Voor zover er met betrekking

tot de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning, een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat, wordt er geen maatwerkvoorziening toegekend. Uit de jurisprudentie tot stand gekomen ten tijde van de Wmo 2007 volgt dat de inwoner aanspraak moet hebben op de voorziening, om te kunnen spreken van een voorliggende voorziening (CRvB 09-11-2011, nr. 11/3583 WMO en CRvB 28-09-2011, nr. 10/2587 WMO). Dat wil niet zeggen dat inwoner de voorziening daadwerkelijk moet hebben, maar dat hij daarop aanspraak heeft. Er is geen sprake van een voorliggende voorziening indien de voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling is afgewezen (CRvB 03-08-2011, nr. 11/517 WMO) of indien vaststaat dat inwoner daarvoor niet in aanmerking komt (CRvB 19-04-2010, nr. 09/1082 WMO). Indien de voorziening op grond van een andere specifieke wettelijke regeling slechts gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking komt, is er sprake van een voorliggende voorziening (CRvB 22-05-2013, nr. 10/6782 WMO). De inwoner kan dan niet voor het overige gedeelte van de kosten een beroep doen op de Wmo.

Ad. b

- Het is niet de bedoeling dat de gemeentelijke overheid voorzieningen verstrekt, waarvan gelet op de omstandigheden van de inwoner, aannemelijk is te achten dat deze daarover, ook als hij of zij geen beperkingen had, zou (hebben kunnen) beschikken (zie o.a. CRvB 03-07-2001, nr. 00/764 WVG, CRvB 16-04-2008, nr. 06/4668 WVG, CRvB 14-07-2010, nr. 09/562 WVG en Rechtbank Arnhem 16-08-2012, nr. AWB 11/5564). Het college moet steeds onderzoeken of een voorziening ook algemeen gebruikelijk is voor de inwoner (zie CRvB 17-11-2009, nr. 08/3352 WMO). De beoordeling of sprake is van een algemeen gebruikelijke voorziening voor de inwoner ziet op het beantwoorden van de vraag of de inwoner over de voorziening zou (hebben kunnen) beschikken als hij geen beperkingen zou hebben gehad. Bij die beoordeling kunnen, zo blijkt uit de jurisprudentie, de volgende criteria een rol spelen:
 - niet specifiek bedoeld is voor personen met een beperking;
 - daadwerkelijk beschikbaar is;
 - een passende bijdrage levert aan het realiseren van zelfredzaamheid of participatie en;
 - financieel kan worden gedragen met een inkomen op minimumniveau.

Ad c.

Hier wordt bedoeld op de situatie dat de inwoner zich meldt voor maatschappelijke ondersteuning en de voorziening vervolgens zelf realiseert of aanschafft, voordat het college een beslissing heeft kunnen nemen. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd. Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening waar vroegtijdig mee is begonnen uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst adequate voorziening beschouwt. Deze bepaling ziet niet op de situatie waarin de inwoner al voor de melding de voorziening heeft gerealiseerd of aangeschaft, omdat er in dat geval in het geheel geen te compenseren probleem (meer) is.

Ad. d

In dit onderdeel wordt aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die reeds eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de inwoner verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet indien de inwoner geen schuld treft. Ook hier kan de eigen verantwoordelijkheid van een inwoner een rol spelen. Indien bijvoorbeeld in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico dient in de

opstalverzekering gedekt te worden. Indien vervolgens bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.

Ad. e

Met het oog op te verlenen maatwerkvoorzieningen mag het college ook rekening houden met redelijkerwijs te vergen medewerking van de inwoner, diens huisgenoten, zijn mantelzorger of aanbieder of van anderen uit diens sociale netwerk. Op voorhand kan niet worden gesteld wanneer daarvan sprake, dat is afhankelijk van de individuele situatie. Te denken valt aan het reorganiseren van taken in het huishouden opdat geen (volledige) aanpassing van de keuken nodig is. Ook kan bijvoorbeeld worden gevergd dat de woning anders wordt ingericht of het huishouden anders wordt georganiseerd opdat geen woonvoorziening hoeft te worden verleend. Er zijn uiteraard meer voorbeelden denkbaar.

Ad. f

Het college mag een voorziening weigeren als de inwoner, gelet op zijn bekende beperkingen, de beperkingen had kunnen voorzien. Indien iemand in een rolstoel zit en verhuist naar een woning met trappen en zonder lift, is te voorzien dat de inwoner daar beperkingen krijgt. Als er geen geschiktere woning beschikbaar was en er geen andere reden is om die woning te betrekken kan het college de voorziening dan afwijzen op de weigeringsgrond in onderdeel f.

Artikel 4.2 Voorwaarden en weigeringsgronden woonvoorzieningen

In lid 1 is het primaat van verhuizen vastgelegd. Onder het primaat van verhuizen verstaan wij dat de verlening van de voorziening van verhuizing en inrichting voorrang heeft op andere woonvoorzieningen. De achterliggende gedachte bij het primaat van verhuizing is dat er zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen en de woningvoorraad wordt omgegaan (goedkoopst compenserende voorziening). Het onderzoek richt zich op de beperkingen van de inwoner, de bouw- en woontechnische kenmerken van zijn woning en alle andere voor die beoordeling relevante feiten en omstandigheden.

In lid 2 zijn de voorwaarden opgenomen die gelden voor de toekenning van een woonvoorziening. Om te bewerkstelligen dat de woningaanpassing wordt uitgevoerd conform het programma van eisen en er aldus een compenserende aanpassing wordt verstrekt is een aantal voorwaarden gesteld om het toegekende pgb ook daadwerkelijk uit te betalen. De voorwaarden moeten in de beschikking aan de ondersteuningsvrager en aan de woningeigenaar, als die niet de aanvrager is, worden bekendgemaakt en de woningeigenaar wordt in de gelegenheid gesteld hierop te reageren. Het zijn immers de voorwaarden waaraan het besluit is gebonden. Deze voorwaarden spreken voor zich.

In lid 3 is bepaald dat één woning bezoekbaar gemaakt kan worden. Het bezoekbaar maken van een woning kan een maatwerkvoorziening zijn indien dit inwoner in staat stelt tot participatie, door deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en het ontmoeten van medemensen en contacten te onderhouden. Voor het bezoekbaar maken geldt een uitzondering op het vereiste van hoofdverblijf in de gemeente Berkelland. Als de inwoner in een Wlz-instelling buiten de gemeente Berkelland woont maar de woning te maken staat wel in de gemeente Berkelland, dan kan het college besluiten deze woning bezoekbaar te maken als daar aanleiding toe is.

In lid 4 zijn de specifieke weigeringsgronden opgenomen die gelden bij de toekenning van woonvoorzieningen.

Ad. a

Beperkingen bij het normale gebruik van de woning die in causaal verband staan met omgevingsfactoren kunnen onder de Wmo 2015 vallen. Soms kan echter van een inwoner verlangd worden dat hij op eigen kracht probeert de omgevingsfactor te beïnvloeden om zo de beperking zelf op te lossen.

Ad. b

Als het college een aanvraag op grond van deze bepaling afwijst, moet het college nog wel compenseren. Het college kan dan bijvoorbeeld in plaats van een voorziening in de gemeenschappelijke ruimte een verhuiskostenvergoeding verstrekken (CRvB 10-03-2004, nr. 02/4460 WVG).

Ad. c

In geval van nieuwbouw is het mogelijk om een voorziening te weigeren indien deze zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kan worden. Om vast te stellen of een voorziening bij nieuwbouw zonder noemenswaardige meerkosten meegenomen kan worden, moet het college in ieder geval onderzoek doen naar:

- welke specifieke voorzieningen inwoner wil aanvragen en in hoeverre deze noodzakelijk zijn;
- de door inwoner geclaimde beperkingen en in hoeverre het door hem te betrekken appartement in het zorgcomplex adequaat zou zijn.

Dit heeft Rechtbank geoordeeld (Rechtbank Zutphen 21-10-2009, nr. 09/279 Wmo).

Ad d

In de volgende gevallen kan sprake zijn van een dringende reden:

- samenwoning;
- huwelijk; en
- het aanvaarden van werk elders genoemd.

De vraag is wat in dit verband onder "belangrijke reden" kan worden verstaan. Die vraag is in twee uitspraken van de CRvB aan de orde gekomen. In beide zaken werden de 3 bovenstaande voorbeelden genoemd. De CRvB legt de bepaling en de toelichting daarop zo uit dat het geen uitputtende opsomming betreft. Er zijn dus meer situaties waarin sprake kan zijn van een belangrijke reden (zie CRvB 02-03-2011, nr. 09/3698 WMO en CRvB 21-05-2012, nr. 11/5321 WMO).

Ad. e

Als het college een woonvoorziening wil afwijzen met als reden dat de inwoner niet is verhuisd naar de meest geschikte woning moet het college aannemelijk maken dat er woningen beschikbaar waren die meer geschikt zijn dan de door inwoner gekozen woning. Dit heeft Rechtbank Amsterdam onder de Wmo 2007, - met een verwijzing naar CRvB 15-04-2009, nr. 07/682 WVG -, geoordeeld (Rechtbank Amsterdam 28-07-2009, nr. AWB 08/4446 WMO).

De bewijslast kan onder omstandigheden omkeren waardoor het aan inwoner is om aan te tonen dat er ten tijde van de verhuizing niet een (meer) geschikte woning voorhanden was. Op grond van vaste rechtspraak van de CRvB (zie bijvoorbeeld de uitspraak van CRvB 13-04-2011, nrs. 09/3047 WMO e.a.) ligt het op de weg van inwoner om aan de hand van controleerbare gegevens aannemelijk te maken dat er ten tijde hier van belang geen passende woning voor hem beschikbaar was als de inwoner al is verhuisd op het moment dat hij om de woningaanpassing verzoekt.

Ad. f

Bij achterstallig onderhoud is de eigenaar verantwoordelijk voor het saneren van de woning. Huurt je inwoner de woning, dan moet hij de verhuurder aanspreken. Het college hoeft geen woonvoorziening te verstrekken als de ondervonden problemen te wijten zijn aan achterstallig onderhoud of het gevolg zijn van de omstandigheid dat de woning niet voldoet aan de geldende wettelijke eisen, tenzij:

- de inwoner goede pogingen heeft ondernomen om de gebreken door de verhuurder te laten wegnemen; en

- met het oog op de gezondheidstoestand van de inwoner is er binnen redelijkerwijs aanvaardbaar tijdsbestek geen uitzicht op opheffing van de gebreken.

Dit is door de CRvB en rechtbank Zutphen geoordeeld onder de Wmo 2007 ([CRvB 03-07-2013, nr. 11/4346 WMO](#), zie ook Rechtbank 's-Hertogenbosch 07-06-2010, nr. AWB 09/2976 WMO).

Ad. g

Deze bepaling is een uitwerking van de algemene weigeringsgrond dat geen voorziening wordt verstrekt als deze algemeen gebruikelijk is.

Ad. h

Het college hoeft de kosten van woningaanpassing niet te vergoeden, omdat de (vermeende) belemmeringen voortvloeien uit de aard van het materiaal. Dit heeft de CRvB geoordeeld (CRvB 01-10-2003, nr. 02/2285 WVG).

Ad. i

Als het college een aanvraag op grond van deze bepaling afwijst, moet het college nog wel compenseren. Het college kan dan bijvoorbeeld in plaats van een woningaanpassing een voorziening voor verhuizing verstrekken

Artikel 4.3 Voorwaarden vervoersvoorzieningen

Uit de jurisprudentie volgt dat het college mag volstaan met een voorziening waarmee een inwoner 1.500 tot 2.000 kilometer per jaar kan reizen (CRvB 29-02-2012, nr. 10/906 WMO). Deze omvang kan ook bereikt worden met meerdere vervoersvoorzieningen gezamenlijk (CRvB 06-06-2012, nr. 10/1786 WMO).

Indien de inwoner een hogere vervoersbehoefte heeft, dan is het aan de inwoner om aan de hand van concrete en verifieerbare gegevens aan te tonen dat hij een hogere vervoersbehoefte heeft. Indien de inwoner aantoont dat hij een hogere vervoersbehoefte heeft, kan het college niet volstaan met een voorziening voor 1.500 tot 2.000 kilometer (CRvB 14-11-2012, nrs. 10/6265 WMO e.a. en CRvB 29-02-2012, nr. 10/906 WMO).

Het college mag rekening houden met een afwijkende (lagere) vervoersbehoefte dan de vervoersbehoefte die volgens het gemeentelijke beleid in het algemeen aanvaardbaar wordt geacht. Het college moet dit natuurlijk wel kunnen onderbouwen (CRvB 29-02-2012, nr. 10/906 WMO).

Als een inwoner zonder autoaanpassingen langdurig geen gebruik kan maken van zijn auto en het openbaar en collectief vervoer niet voldoet, en het vervoer met de auto voor inwoner noodzakelijk is voor het behoud van zelfredzaamheid en participatie, kunnen autoaanpassingen worden vergoed. Bij autoaanpassingen wordt beoordeeld of het specifiek voor mensen met een beperking bedoelde voorzieningen betreft die meer kosten dan gebruikelijke autoaanpassingen (dus geen stuurbeheersing of cruise control). In de Wmo werd uitgegaan van een levensduur van minimaal 5 jaar van de aanpassingen; dit is in de praktijk een redelijke termijn gebleken waarop nieuwe aanpassingen kunnen worden verstrekt (uiteraard rekening houdend met de persoonskenmerken van de aanvrager op dat moment). Bij verstrekking van autoaanpassingen is het daarom redelijk om van de aanvrager te verlangen dat hij aantoont dat de aan te passen auto de investering nog waard is (dus naar verwachting nog minimaal 5 jaar mee kan).

Artikel 4.4 Voorwaarden overige voorzieningen

Dat inwoners zich in en om hun woning kunnen verplaatsen, is essentieel bij zelfredzaamheid en participatie. Dit verplaatsen kan op verschillende manieren plaatsvinden: bijvoorbeeld met een rollator, lopend met krukken, met een trippelstoel, maar ook met een rolstoel. Inwoners die voor het dagelijks verplaatsen, zijn aangewezen op een rolstoel voor gebruik langer dan een half jaar kunnen deze voorziening aanvragen bij de

Wmo. Het gaat hier dan om een rolstoel voor dagelijks zittend gebruik. Rolstoelen voor het zogenaamde incidenteel en kortdurend gebruik worden in principe niet verstrekt; de incidentele rolstoel is bedoeld voor verplaatsingen over langere afstanden elders, tijdens uitstapjes. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de uitleenservice en/of rolstoelpool wanneer aanwezig.

Sporten kan een belangrijk middel tot participatie zijn. Wanneer het voor de inwoner zonder sporthulpmiddel niet mogelijk is om een sport te beoefenen en de kosten hiervoor aanzienlijk hoger zijn -dan de gebruikelijke kosten die een persoon zonder beperkingen heeft voor dezelfde (of een vergelijkbare) sport, kan een sportvoorziening worden verstrekt. Dat kan een sportrolstoel zijn, maar ook een ander hulpmiddel.

Artikel 4.5 Gebruikelijke hulp

Er is geen plaats voor het verlenen van een maatwerkvoorziening indien tot de leefeenheid van de inwoner één of meer personen behoren die naar oordeel van het college gebruikelijke hulp kunnen verlenen.

Het behoort tot de verordenende bevoegdheid van de gemeenteraad te bepalen wat in ieder geval onder gebruikelijk hulp wordt verstaan. Het gaat over het overnemen van of begeleiding bij of de uitvoering van taken of activiteiten/bezigheden. Wat volgens algemene maatstaven tot de levenssfeer van personen van de leefeenheid behoort, is deels afhankelijk van het individuele geval. Maar in het kader van de eigen verantwoordelijkheid kunnen de volgende voorbeelden worden genoemd. Van echtgenoten (of daarmee gelijkgestelden) ten opzichte van elkaar mag worden verwacht dat zij elkaar bijstaan in bijvoorbeeld begeleiding bij een huisartsenbezoek, het afleggen van familiebezoekjes, het aansporen tot zelfzorg of innemen van medicatie. Ook geldt in het algemeen dat kinderen -ongeacht het hebben van beperkingen- zijn aangewezen op zorg van hun ouder(s). Er zijn vanzelfsprekend meer voorbeelden denkbaar. Zie verder onder het derde lid van dit artikel.

Bij het oordeel of gebruikelijke hulp van de betrokken huisgenoot kan worden gevergd houdt het college rekening met de in dit artikel bepaalde feiten en omstandigheden.

Bij de beoordeling of gebruikelijke hulp kan worden gevergd van huisgenoten hanteert het college een beoordelingsstructuur die gebaseerd is op de aard, de omvang en de (te verwachten) duur van de ondersteuningsbehoefte van de inwoner (onder a). Het college houdt daarbij rekening met de omstandigheden zoals genoemd onder b, c en d. Verwezen wordt naar de begripsbepalingen van gebruikelijke hulp, leefeenheid en huisgenoot van de verordening.

HOOFDSTUK 5: Persoonsgebonden budget

Artikel 5.1 Voorwaarden en weigeringsgronden persoonsgebonden budget

De voorwaarden en weigeringsgronden in dit artikel volgen direct uit artikel 2.3.6 Wmo 2015. De beoordeling of er recht bestaat op een persoonsgebonden budget is op grond van artikel 2.3.6, tweede lid, van de wet voorbehouden aan het college. De aanspraak op een persoonsgebonden budget is wettelijk bepaald voor de inwoner die dat wenst. Daarmee is echter niet zonder meer gezegd dat er ook recht bestaat op een persoonsgebonden budget. Het college beoordeelt of aan de voorwaarden wordt voldaan. Opgemerkt wordt dat het college ook nog op grond van artikel 2.3.6, vijfde lid onder b, van de wet bevoegd is het persoonsgebonden budget te weigeren.

Een aanvraag voor een pgb kan geweigerd worden voor zover de kosten van het pgb hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.6, vijfde lid, onder a, van de wet). De situatie waarin het door de inwoner beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het college betekent dus niet bij voorbaat dat het pgb om die reden geheel geweigerd kan worden. Inwoners kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het

college kan het pgb slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen maatwerkvoorzieningen al snel goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoop met een pgb. Daarbij kan gedacht worden aan vervoers- of opvangvoorzieningen.

Artikel 5.2 Verplichtingen

In dit artikel zijn criteria opgenomen die verbonden (kunnen) zijn als het college het recht op een persoonsgebonden budget heeft vastgesteld. Deze bevoegdheid van de gemeenteraad vloeit voort uit de wettelijke opdracht van artikel 2.1.3 om criteria vast te stellen voor de door het college te nemen besluiten zonder dat de gemeenteraad treedt in de bevoegdheden van het college als bedoeld in artikel 2.3.6 van de wet.

Ad. a

Een persoonsgebonden budget mag niet worden besteed aan een voorziening die voor de inwoner als algemeen gebruikelijk wordt aangemerkt.

Ad. b

De wetgever heeft met de invoering van het trekkingsrecht nadrukkelijk de bedoeling gehad om uitbetaling van persoonsgebonden budgetten niet meer toe te staan aan bemiddelingsbureaus, andere tussenpersonen of belangbehartigers. Persoonsgebonden budgetten worden in principe door de Sociale verzekeringsbank (in opdracht van het college) uitbetaald aan derden.

Ad. c

In deze bepaling is aangegeven dat het persoonsgebonden budget binnen drie maanden na toekenning dient te zijn aangewend waarvoor het is verleend. In voorkomende gevallen kan het college gebruik maken van de bevoegdheid het toekenningsbesluit in te trekken. Voor woningaanpassingen kan een langere termijn gelden omdat het realiseren daarvan meer tijd in beslag kan nemen.

Ad. d

In geval een huisgenoot naar oordeel van het college wordt geacht gebruikelijke hulp te kunnen bieden mag het persoonsgebonden budget niet aan die huisgenoot worden besteed en uitbetaald voor geleverde of te leveren maatschappelijke ondersteuning.

Ad. e

In dit artikel wordt onder meer aangegeven dat de inwoner met degene die de diensten levert altijd een schriftelijke overeenkomst aangaat waarin de genoemde onderdelen van dit artikel in ieder geval zijn opgenomen. Deze voorwaarde is ook een concrete uitwerking van de wens van de regering om het misbruik van persoonsgebonden budgetten voorkomen.

Ad. g

Het college kan bij de toekenning van het persoonsgebonden budget een programma van eisen opstellen. In dit programma staat waaraan de voorziening of dienst moet voldoen.

Ad. h

Om belangenverstrengeling te voorkomen, mag het beheer en de uitvoering (de ondersteuning) van het persoonsgebonden budget niet door een en dezelfde persoon worden gedaan. De beheerder moet rekening en verantwoording afleggen over de verleende zorg. De zorgverlener kan geen gewaarborgde hulp zijn als hij bekostigd wordt uit het PGB dat hij beheert.

Artikel 5.3 Onderscheid formele en informele ondersteuning

Gemeenten kunnen bij het vaststellen van tarieven in de verordening bijvoorbeeld onderscheid maken tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk,

door hulpverleners die werken volgens de kwaliteitsstandaarden en hulpverleners die dat niet doen (zoals werkstudenten, zzp'ers zonder diploma's e.d.). Dit is in lijn met de jurisprudentie in lid 4 t/m 8 uitgewerkt ((Rechtbank Noord-Nederland 17-03-2016, nr. 15/3672 en Rechtbank Overijssel 30-09-2016, nr. AWB 15/2591).

Voor de bepaling van het pgb-tarief wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele hulp. Voor formele hulp geldt het hogere pgb-tarief en voor informele hulp geldt het lagere tarief op basis van het wettelijk minimumloon. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw) wordt gehanteerd.

Van formele hulp is sprake als de hulp verleend wordt in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep. De hulp wordt dan verleend door een zorgaanbieder of door een zelfstandige hulpverlener (ZZP-er). Hierop geldt één (belangrijke) uitzondering en dat is wanneer de hulpverlener een bloed- of aanverwant is in de 1e of 2e graad (o.a. ouders, broers, zussen en kinderen). Bij hulpverlening door een bloed- of aanverwant in de 1e of 2e graad, is altijd sprake van informele hulp. Ook al gaat het om een hulpverlener die voldoet aan de criteria genoemd in lid 2 van deze bepaling; dan nog geldt dat in het kader van deze verordening als informele hulp. De achtergrond daarvan is dat ook familieleden met een zorg-gerelateerd beroep of opleiding in eerste instantie een affectieve relatie hebben met de budgethouder. Dat is dan ook doorslaggevend voor het bijbehorende pgb-tarief.

Informele hulp is alle hulp die geboden wordt door bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad, of door personen die niet beroeps of bedrijfsmatig ondersteuning verlenen. In de praktijk gaat het dan meestal om personen uit het sociale netwerk.

Bloedverwanten

Bloedverwantschap ontstaat door:

- geboorte;
- afstamming van dezelfde voorvader;
- erkenning;
- gerechtelijke vaststelling van het vaderschap;
- adoptie.

Bloedverwanten zijn in de:

Eerste graad:

- (adoptie)ouders;
- (adoptie)kinderen.

Tweede graad:

- grootouders;
- kleinkinderen;
- broers en zussen.

Artikel 5.4 Vaststellen hoogte persoonsgebonden budget

In dit artikel wordt gehoor gegeven aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder b, van de wet. Hierin staat dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 39) is vermeld dat de gemeente bijvoorbeeld kan bepalen dat het pgb niet hoger mag zijn dan een percentage van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het verlenen van adequate ondersteuning in natura. Gemeenten hebben daarmee ook de mogelijkheid om differentiatie aan te brengen in de hoogte van het pgb. Gemeenten kunnen verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende typen hulpverleners (formele en informele ondersteuning).

Gemeente Berkelland hanteert voor de hoogte van de persoonsgebonden budgetten als uitgangspunt de tarieven voor zorg in natura volgens het tariefmodel Sociaal Domein Achterhoek zoals opgenomen in het Inkoopdocument Individuele voorzieningen Jeugdhulp en Maatwerkvoorzieningen Wmo 2020 Acht Achterhoekse gemeenten en Hulp bij Huishouden 2020 Vijf Achterhoekse gemeenten. Het tariefmodel is opgebouwd uit verschillende kostprijselementen en voldoet aan de eisen gesteld in de “AMvB Reële Prijs”.

HOOFDSTUK 6: Bijdrage in de kosten

Artikel 6.1 Maatwerkvoorziening of pgb's en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

Lid 1

Het college vraagt een bijdrage in de kosten aan de cliënt, zolang hij gebruik maakt van de maatwerkvoorziening of het pgb.

Lid 2

De gemeente kan ook voor het gebruik van een algemene voorziening (behalve voor cliëntondersteuning) een bijdrage in de kosten van de gebruiker vragen. Als de gemeente dit wenst, dan moet dit in de verordening worden geregeld.

Lid 3

Uit de wet volgt dat het abonnementstarief verplicht is voor algemene voorzieningen waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de betrokken hulpverlener. Bij een duurzame hulpverleningsrelatie is er in belangrijke mate sprake van persoonlijke hulpverlening, is arbeid verreweg de grootste kostencomponent, is de continuïteit van de band tussen cliënt en hulpverlener belangrijk voor de ondersteuning van de cliënt en wordt er langdurig gebruik gemaakt van de voorziening. Bij de mantelzorgregeling is sprake van een duurzame hulpverleningsrelatie.

Lid 4

In lid 4 is geregeld voor welke algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen het zogenaamde abonnementstarief van € 19,- per maand geldt. Voorbeelden zijn begeleiding en huishoudelijke hulp.

Het abonnementstarief is verder verplicht voor alle maatwerkvoorzieningen, met uitzondering van beschermd wonen, de maatwerkvoorziening opvang of andere bij algemene maatregel van bestuur omschreven maatwerkvoorzieningen. De bijdragen voor de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen [en maatschappelijke opvang] worden vastgesteld conform het uitvoeringsbesluit.

Lid 5

Op grond van het uitvoeringsbesluit kan vervoer worden uitgezonderd van het abonnementstarief. Het gaat hierbij in de meeste gevallen om collectief vervoer en in enkele gevallen individueel vervoer. Het gaat niet om (mobiliteits)hulpmiddelen zoals een aangepaste fiets of een scootmobiel. Reden voor deze uitzondering is dat er bij deze vormen van vervoer per rit lage prijzen worden gevraagd en het gebruik in veel gevallen incidenteel is. In lid 5 is daarom een afzonderlijke bepaling opgenomen over de hoogte van de bijdrage in de kosten voor het vervoer.

Lid 6

Vanaf 2020 hoeft er, vanwege de invoering van het abonnementstarief, niet meer voor alle voorzieningen gecontroleerd te worden of de bijdrage de kostprijs te boven gaat. In lid 6 is uitgelegd hoe de kostprijs tot stand komt.

Lid 7

De gemeente moet in de verordening bepalen door welke instantie de bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb wordt vastgesteld en geïnd.

Lid 8

Aan jeugdigen tot 18 jaar kan uitsluitend een bijdrage in de kosten worden opgelegd voor een woningaanpassing. Voorwaarde voor het kunnen vragen van deze bijdrage in de kosten, is dat dit door de gemeenteraad als zodanig in de verordening is bepaald.

Lid 9

Op grond van het uitvoeringsbesluit is voor rolstoelen, sportvoorzieningen en ondersteuning bij verhuizing en (her)inrichting geen bijdrage verschuldigd.

HOOFDSTUK 7: Toezicht en handhaving

Artikel 7.1 Bestrijding oneigenlijk gebruik, misbruik en niet-gebruik van een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget

In de verordening moeten in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Daar wordt met dit artikel aan voldaan.

Artikel 7.2 Beëindiging

Er wordt gesproken van beëindiging als de inwerkingtreding van het besluit ingaat vanaf het heden of naar de toekomst toe. Beëindiging heeft dus, in tegenstelling tot een herziening/intrekking, geen terugwerkende kracht. Het artikel benoemt situaties waarin het college kan overgaan tot beëindiging van de maatwerkvoorziening dan wel persoonsgebonden budget. In geval van overlijden van de inwoner is de termijn van de beëindiging van het persoonsgebonden budget bepaald.

Artikel 7.3 Herziening of intrekking

Voor de inwoner geldt een wettelijke plicht op grond van artikel 2.3.8 tot het desgevraagd of onverwijld mededeling doen van feiten of omstandigheden die van belang zijn voor de voortzetting van het recht op een maatwerkvoorziening dan wel persoonsgebonden budget. Het (deels) ongedaan maken van een aanspraak over een periode in het verleden, wordt herzien/intrekken genoemd. Herziening/intrekking van het bedoelde besluit is het met terugwerkende kracht opnieuw beslissen over de aanspraak over een periode in het verleden, waarbij de aanspraak afwijkend wordt vastgesteld of er in het geheel geen aanspraak heeft bestaan. Een reden om tot herziening of intrekking over te gaan heeft te maken van het verstrekken van onjuiste inlichtingen die tot een ander besluit zou hebben geleid indien de inwoner wel de juiste inlichtingen had verstrekt. Ook kan het niet of niet volledig voldoen aan de gestelde verplichtingen aan het persoonsgebonden budget leiden tot herziening of intrekking van het toekenningsbesluit.

Artikel 7.4 Terugvordering

In de wet is slechts één terugvorderingsgrond opgenomen ten aanzien van inwoners. Namelijk indien de inwoners opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid. Daarmee heeft de wetgever geen ruimte gelaten om in gevallen waarin anderszins ten onrechte een maatwerkvoorziening wordt verleend of tot een hoog bedrag in de vorm van een persoonsgebonden budget is betaald terug te vorderen.

Wel kan, naast van inwoner, ook van de persoon die opzettelijk zijn medewerking heeft verleend worden teruggevorderd.

Artikel 7.5 Verrekening

Artikel 4:93 lid 1 Awb bepaalt dat verrekening van een geldschuld met een bestaande vordering alleen mogelijk is wanneer de bevoegdheid daartoe bij wettelijk voorschrift is voorzien. In de toelichting op artikel 4:93 Awb wordt aangegeven dat verrekening slechts kan plaatsvinden indien daarvoor in bijzondere wetgeving een voorziening is getroffen. Hierin is met dit artikel voorzien.

HOOFDSTUK 8: Overige bepalingen

Artikel 8.1 Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.6 van de wet. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van inwoners in de gemeente.

Artikel 2.1.6 stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van inwoners in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de wet definieert een inwoner als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of pgb, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van inwoners die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de inwoner bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Artikel 8.2 Klachtregeling en medezeggenschap

In het eerste lid is een bepaling over klachten ten aanzien van aanbieders opgenomen. Een dergelijke bepaling is verplicht op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van inwoners is vereist. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een klachtregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder a, van de wet). In de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 57-58) staat dat inwoners in beginsel moeten kunnen klagen over alles wat hen niet aanstaat in de manier waarop zij zich bejegend voelen. De inwoner kan ontevreden zijn over het gedrag van een

gemeenteambtenaar, bijvoorbeeld over de wijze waarop een gesprek is gevoerd of over diens (vermeende) gebrek aan deskundigheid. Is de inwoner niet tevreden over een gedraging van de aanbieder, dan kan het ook gaan om bijvoorbeeld de kwaliteit van de geleverde maatschappelijke ondersteuning (in verband met de deskundigheid van de medewerker of een bepaalde houding of uiting, gebrekkige communicatie of (on)bereikbaarheid van de aanbieder). Het ligt voor de hand dat inwoners die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en de klacht ook snel afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, staat de weg naar de gemeente voor het indienen van de klacht open.

Lid 2 geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder f, van de wet, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van inwoners over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is. In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van inwoners tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht inwoners en de Wet medezeggenschap inwoners zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de Cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten. In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de wet).

In het derde lid is een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot een klachtenregeling en medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

Indien een inwoner een klacht heeft over (een medewerker van) Voormekaar, dan kan dat via de gemeentelijke klachtenregeling (te vinden op de website van Voormekaar).

Artikel 8.3 Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan aanbieders van voorzieningen. Die eisen zullen ook betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van het in te schakelen personeel. De regering benadrukt in de memorie van toelichting op artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) dat de kwaliteitseisen die zijn vervat in de artikelen 3.1 e.v. van de wet en die zich rechtstreeks tot aanbieders richten, daarbij uitgangspunt zijn. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van inwoners en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.

In het eerste lid is een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt. Het in het tweede lid genoemde jaarlijkse Cliëntervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de wet.

Artikel 8.4 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

Het college kan de uitvoering van de wet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de inwoner, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid, van de wet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede

verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de wet). Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Artikel 8.5 Meldingsregeling calamiteiten en geweld

In artikel 3.4, eerste lid, van de wet is bepaald dat de aanbieder bij de toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de wet onverwijld melding doet van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. In artikel 6.1 van de wet is bepaald dat het college personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet. In aanvulling op het bovenstaande regelt dit artikel dat er door het college een regeling wordt opgesteld over het doen van meldingen en dat de toezichthoudend ambtenaar deze meldingen onderzoekt en het college adviseert over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.

Artikel 8.6 Betrekken van ingezetenen bij beleid

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de wet.

In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het Wmo-beleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning.

Met het vierde lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

HOOFDSTUK 9: Slotbepalingen

Artikel 9.1 Hardheidsclausule en nadere regels

Juist omdat het in de Wmo om maatwerk gaat zal het college er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard. Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is. Immers, bij de afwegingen gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling. Als desondanks die zeer persoonlijke afweging toch nog sprake is van een niet billijke situatie is de hardheidsclausule een vangnet. Daarbij kan de aanvrager ook een beroep doen op deze clausule.

Artikel 9.2 Indexering

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 9.3 Overgangsrecht

In het eerste lid is duidelijk gemaakt dat bestaande rechten doorlopen, totdat een nieuwe beoordeling heeft plaatsgevonden. In het tweede lid is als hoofdregel neergelegd dat aanvragen die nog bij het college in behandeling zijn, op grond van deze verordening beoordeeld zullen worden. Dezelfde regeling is voor de bezwaarfase opgenomen in het

derde lid. In het vierde lid is bepaald dat van het bovenstaande afgeweken kan worden als dat in het voordeel van de inwoner is.

Artikel 9.4 Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van deze verordening en legt vast hoe de verordening dient te worden aangehaald.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
26 mei 2020

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp: Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020

Inleiding

De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Berkelland 2020 wijzigt op een aantal onderdelen ten opzichte van de Verordening 2017. Dit betreft met name technische wijzigingen als gevolg van de invoering van het abonnementstarief en een aantal aanvullingen/aanpassingen als gevolg van recente jurisprudentie. Hieronder een globaal overzicht van de wijzigingen, in leesvolgorde van de verordening.

Algemeen gebruikelijke voorziening

Naar aanleiding van recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moeten we stellen dat een algemeen gebruikelijke voorziening 'betaalbaar moet zijn voor mensen met een minimuminkomen' in plaats van 'niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten'. We hebben deze nuancering doorgevoerd in de verordening.

Cliënt -> inwoner

De verordening maatschappelijke ondersteuning geldt voor alle inwoners van de gemeente Berkelland, niet uitsluitend voor de cliënten (de mensen die zich al hebben gemeld bij Voormekaar en/of een voorziening ontvangen van de gemeente). Overal waar het woord cliënt stond is dit vervangen door inwoner.

Bewustkeuzegesprek Persoonsgebonden budget

Tijdens het Bewustkeuzegesprek komen de taken en werkzaamheden die behoren bij het beheren van een persoonsgebonden budget aan de orde, zodat inwoners zich daarvan voldoende bewust zijn. De inwoner moet aangeven of hij deze taken en werkzaamheden op zich kan nemen. Het advies van de consulent over het beheer van het persoonsgebonden budget wordt opgenomen in het verslag.

Ondersteuningsplan

Tot nog toe werd het ondersteuningsplan benoemd in de beleidsregels. Vooruitlopend op de (verwachte) wetswijziging ten aanzien van resultaatgericht beschikken, nemen we het ondersteuningsplan - met daarin de afspraken tussen aanbieder en cliënt = het resultaat - op in de verordening. Daarnaast is het ondersteuningsplan waar nodig onderdeel van de beschikking.

Toegang en besluit

Aan de verordening is toegevoegd dat het wel/niet toekennen van een maatwerkvoorziening wordt vastgelegd in een besluit. In dit besluit staat ook dat een inwoner zijn persoonsgebonden budget binnen 3 maanden na afgeven beschikking moet hebben 'verzilverd'. Dit om te voorkomen dat een indicatie verouderd en de situatie op termijn dusdanig gewijzigd is, dat eigenlijk een nieuwe beoordeling nodig is.

Beschikking

Als gevolg van recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep over het hanteren van normen en kaders en het vastleggen daarvan, nemen we in de beschikking de omvang (ureninzet) van de geïndiceerde ondersteuning op.

Beschermd wonen

(Centrum)gemeente Doetinchem behandelt (voor de Achterhoek) de aanvragen beschermd wonen. In de Verordening 2020 wordt bepaald dat de geldende verordening en beleidsregels van de gemeente Doetinchem leidend zijn.

Formele <-> informele ondersteuning

Inwoners kunnen met hun persoonsgebonden budget formele of informele ondersteuning inkopen. Ter verduidelijking hebben we in de huidige verordening een beschrijving van beide typen ondersteuning opgenomen, zodat voor alle partijen duidelijk is a) aan welke voorwaarden een ondersteuner moet voldoen en b) welk tarief wordt gehanteerd.

Bijdrage in de kosten

Als gevolg van de invoering van het abonnementstarief betalen inwoners een maandelijkse eigen bijdrage (ongeacht de hoogte van hun inkomen en/of de hoogte van het aantal wmo-voorzieningen). Welke (algemene of maatwerk) voorzieningen onder dit tarief vallen en voor welke voorzieningen een andere bijdrage wordt betaald en door wie deze wordt geïnd, is vastgelegd in de verordening.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Voor cliëntondersteuning kunnen inwoners van de gemeente Berkelland zich richten tot MEE Oost Gelderland. Voormekaar blijft uiteraard beschikbaar voor ondersteuning, maar is formeel niet onafhankelijk (opdracht van College). Cliëntondersteuning wordt in 2020 verder ontwikkeld.